

رول اسلام در دوام محیط زیست

دوکتور غلام محمد دستگیر، برومفیلد، کولورادو، ایالات متحده امریکا

پیشگفتار:

در ادوار ویدیک، زرتشت، بودا، کنفوسیوس، هندوئیسم توجه به حمایت محیط زیست و اقلیم عطف شده است و حال میخوایم رول اسلام را در باره ای محیط زیست حضور تان تقدیم کنیم امید این چند صفحه که بصورت تخلصبا استفاده از ترجمه و تعبیر فارسی دری آیات متبرکه قران مجید (پیام نور، تفسیر کابلی و ترجمه فارسی شاه ولی الله دهلوی)، احادیث نبوی و تبصره های لازمه تهیه گردیده چون درین باره معلومات در متن داده شده در قطار ریفرنس ها قرار نگرفته اندو اما این نوشته پژوهشی با منابع از ویکیپدیا، مولفین و فوتو هایی از گوگل بیشتر مزین گردیده است. امید مورد پسند تان قرار گرفته اشتباهات مرا از طریق ایمیل نیل برایم لطف نموده بر من منت گذارید: dastageer2008@hotmail.com

از اثر رساله پروفیسور ایمیریت محمد شفیق یونس، در دانشگاه لورین فرانسه که زیر عنوان "اسلام حامی محیط زیست مخلوقات خداوند (ج) و محافظ سلامت روحی" در سال 1394ش مطابق 2015م نشر شد و ISBN 978-2-914245-67-7 دارد نیز استفاده بعمل آمده است⁽¹⁾. مجموعاً، از پنجاه و شش (56) آیات قران مجید و چند احادیث نبوی با شانزده (16) عنوان که برای شناخت شان از حروف ابجد استفاده شده نشان میدهد که اسلام در حدود پانزده قرن قبل پیروان خود و جهان را درباره ای محیط زیست معلومات و هشدار داده است.

محیط زیست در قرآن از یکسو با خلقت آسمان از یک حالت دود مانند، بعد از خلقت آسمان که هفت طبقه دارد و هم از زمین که هر دو در شش روز خلق گردید معلومات داده مینگارد که: زمین بازیچه نیست و روزی میرسد که از اطراف زمین کاسته میشود. بعد عرش معلی که ما و برای آسمان های ماست و ممکن همین Space یا فضایی متناهی باشد خلق گردید و به تعقیب آن ستاره ها به میان آمد. از ساختمان تناب های نامرئی نیز در بین سیارات یاد شده که امروز همان امواج مقناطیسی است که مانند خطوط منحنی دیده شده اند. از روز و شب و حرکات سیارات که با یک سنجش خارق العاده دیزاین گردیده تا مدت معین فعال هستند ارشادات دارد.

از دیدگاه زمین شناسی، به ارتباط این بخش آیه مبارکه (سوره شماره 13 الرعد آیه 41) دوتئریه وجود دارد:

- 1- زمین گرم شده می رود و در اثر بلند رفتن حرارت انبساط یا Expansion می نماید که بنا به حرکت دورانی زمین ناحیه استوای زمین وسعت می یابد.
- 2- زمین حرارت خود را از دست داده سرد شده می رود و به تدریج انقباض یا constrict نموده حجم یا volume آن کاهش می آید.

در هر دو حالت، مقدار (کته) آن ثابت میماند. نظریه دوم با ایه مبارک مطابقت می نماید (صبور فروزان استاد جیولوجی دانشگاه نیوجرسی).

همچنین از خلقت کوهها، رودها در زمین خبر میدهد و هوشدار میدهد که مردم آزمایش میشود چگونه به آن از در نیکو کاری پیشآمد میکنند. از نزول آب از آسمان تذکر داده دلچسپ است که نزول باران را به اندازه ذکر نموده و امروز جیولوجست ها مقدارش را تعیین نموده اند. چون موضوع آب است از خلقت انسان از آب منی، هم وی را متوجه خالقش میسازد. از ابر و باد و دریا که جزء مهم محیط زیست میباشد فرموده های دارد. اسراف را اسلام منع میکند. هر حیوان و پرنده را که با بالهای خود طیران دارند برابر به انسان می پذیرد که در حقیقت انسان را از اشرف مخلوقات دور ساخته با دیگر مخلوقات حیه خداوندی برابر میداند. به حمایت جانوران فرمان میدهد و در اخلاق شکار را باز میدارد. و اینکه از حیوانات برای انسان ها شیر گوارا تهیه می شود و از دریا و ابحار وسیله سفر و غذا های لذیذ و زیورات میسر میگردد پیامهای دارد.

از سوی دیگر، جلوگیری از فساد در زمین یاد شده هدایت میدهد که اموال نباید طور ناروا رد و بدل شود و به حکام و قضات داده نشود که بفکر من همان رشوه ستانی است، مختصر معلومات ارائه شده است. از قمار، مسکرات و مخدرات که معتادین را در جامعه خلق میکند مشوره ای دوری جستن میدهد و سود خوری را منع میکند زیرا مردم نادار را نادار تر و غنی را غنی تر میسازد. اکنون بر میگردیم به معرفی چند آیات قرآن کریم و احادیث نبوی که نکات فوق را در باره ای محیط زیست در اسلام بیشتر واضح میسازد:

الف- اسلام در باره ای خلقت محیط زیست: محیط زیست با خلقت آسمان و زمین آغاز میگردد.

1- در سوره 41 فصلت (السجده) آیه 11 قرآن مجید خداوند ﷻ فرموده است: سپس توجه نمود به سوی آسمان و آن دود مانند بود پس به آسمان و به زمین گفت: بیاید به خوشی و یا نا خوشی هر دو گفتند: آمدیم به خوشی (شاه ولی الله دهلوی صفحه 573، پیام نور صفحه 186 جزء 24 جلد 8 و تفسیر کابلی جلد پنجم صفحه 498 جزء 24)

درین جا باور اسلام است که در موجودیت یک حالت قبلی از یک زمین دودی که میتواند "ابر گازی" (در ذرات چارجدار برقی - صبور فروزان) تعبیر نمود شروع کائنات را افاده دارد و نشان میدهد که آسمان و زمین بخواد یا نخواهد تشکیل میابد: معلوماتی است که اضافه از 1440 سال قبل هجری قمری، اسلام به مردم، پیام آغاز خلقت کاینات و محیط زیست را که امروز تقریباً 13.787 بلیون سال عمر دارد اطلاع میدهد. به نوشته پروفیسور صبور فروزان در قسمت سوره الرعد آیه 2 نیز توجه شود.

تعیین عمر زمین تاریخچه دلچسپ دارد (ویکی پدیا Age of Earth). در سال 1862 فزیک دانویلیم تامسن (William Thomson) عمر زمین را بین 20 تا 400 میلیون سال محاسبه کرده بود. در سال 1956 بود که کلیر کامیر انپتیرسن (Clair Cameron Patterson) به استفاده از میتوریوتکانیون دیابلو (Canyon Diablo) و استعمال میتود تعیین تاریخ با (Uranium-lead Isotop) که در مجله: *Geochimica et Cosmochimica Acta* / doi: 10.1016/0016-7037

نشر شد عمر زمین را 4.55 ± 0.07 بلیون سال تعیین کرد و عمریکه برای زمین امروز پذیرفته شده است 4.54 ± 0.05 بلیون سال میباشد.

در دهم نوامبر 2011، Tim Stephen در اخبار سانتاکروز دانشگاه کالیفرنیا از کشف ابر های گاز نخستین (pristine)، کاینات آغازین را راپور داد^(1,2). در دسمبر همان سال مؤلفین ستاره شناس Michael Fumagalli و همکارانش⁽³⁾ در مجله ساینس راپور دادند که: "گاز نخستین را دو بلیون سال بعد از Big Bang دریافتند". این نتیجه بعد از تحلیل خطوط جذب یا absorption lines در طیف یا spectrum نجوم بعیده حاصل شده بود. قبل ازین کشف، همه اهداف ستاره شناسان متوجه عناصر ثقیله ای بود که در ستاره ها تشکیل میگرفت. با وجود حساس بودن به (موجودیت) کاربن، آکسیجن و سلیکان این سه عناصر در دو ابر دریافت نشد. چون ابر های گازی عناصر ثقیل دریافت نشد یه این نتیجه رسیدند که این ابر ها در چند دقیقه اول بعد از بیگ بنگ در اثنای Big Bang Nucleosynthesis (ترکیب مرکزی بیگ بنگ) تشکیل یافته اند⁽⁴⁾.

بیگ بنگ، یک تیوری فزیکی است که توسعه کاینات را از یک حالت تکاتف و ذرات چارجدار ابتدایی (صبور فروزان) نظریه میدهد. این تیوری برای اولین بار در سال 1927 توسط جورج لومینتره (Georges Lemaitre) که یک فزیک دان و کشیش رومن کاتولیک بود پیشنهاد شد. تا قرن بیست ویک (21) با تکنالوژی های پیشرفته تیوری ها و نشریات و لکچر های متعدد از طرف دسپلین های مختلف سعی ورزیده شد تا در موضوع روشنی بیشتر بیاندازند. علاقمندان بحث⁽⁵⁾ به چهل و هشت (48) لکچر های پروفیسور David Christian در the Great Courses که در هشت threshold (جلو درب- فرهنگ فارسی عمید) یا مدخل و هم ویکیپدیا مراجعه نمایند.

2- در سوره 38 ص آیه 27 قرآن مجید خداوند ﷻ فرموده است: و نیافریدیم آسمان و زمین را و آنچه در بین آنهاست بیهوده. این گمان کسانی است که منکر شده اند (شاه ولی الله دهلوی صفحه 546، پیام نور صفحه 117 جزء 23 جلد 8 و تفسیر کابلی صفحه 359 جلد پنجم).

در این آیه کریمه قرآن مجید بیان میدارد که خلاف آنهایی که منکر این حقیقت اند زمین و آسمان را با محتویات آن بیفایده نیافریده است. و هم دیده میشود که علمای جیولوجی نیز آنرا تایید نموده اند. باید به زمین و آسمان که محیط زیست ماست احترام داشت؛ نباید این دو را متضرر ساخت.

3- در سوره 33 احزاب آیه 72 قرآن مجید خداوند ﷻ فرموده است: **همانا ما امانت را بر آسمانها و زمین و کوه ها عرضه کردیم. (نشان دادیم؛ معارف القرآن)** پس قبول نکردند که به عهده بگیرند و ترسیدند (مانمیتوانیم حق آنرا ادا کنیم؛ معارف القرآن صفحه 216 جلد یازدهم) و انسان آنرا پذیرفت؛ و هر آئینه وی است ستمگر نادان؛ قرار معارف القرآن "ظلم" کسی است که بر خودش ظلم میکند (شاه ولی الله دهلوی صفحه 514، پیام نور صفحه 28 جزء 22 جلد 8 و تفسیر کابلی صفحه 173 جلد پنجم).

در بحث **امانت** "معارف القرآن" (صفحه 214 تا 222، جلد یازدهم) بحث مفصل صورت گرفته از امانت مکلفیت به احکام شرعی، صلاحیت و استعداد تحمل بار احکام الهی و اطاعت به احکام تذکر داده شده است. و هم شامل احادیثی است که در صحیحین بخاری، مسلم و مسند احمد از حضرت حذیفه (بن یمان) روایت است: "...وقتی چنین خواهد آمد که انسان "در آن خوابیده، بیدار میشود" و از قلب او امانت ربوده میشود (حق امانت را ادا نمی کند). یعنی درین حدیث **امانت به قلب** انسان ربط داده شده است. در مسند احمد به روایت حضرت عبدالله بن عمرو آمده است که رسول خدا ﷺ فرمود: چهار چیز به گونه ای است که هر گاه شما به آنها دست یابید پشیمان نمیشوید و تاسف نمی خورید، عبارتند از: **حفظ امانت، صدق گفتار، اخلاق نیکو و لقمه حلال.**

امانت را ده خدا در صفحه 3318 جلد سوم شرح نوشته است و آنرا راستی، ضد خیانت، استواری در راستی، درستکاری، اخلاص و صداقت، امین بودن تعبیر نموده است.

در تفسیر قرطبی به حواله حکیم ترمذی از حضرت ابن عباس روایت است که رسول خدا ﷺ فرمود: **"حق تعالی ﷻ (پس از عرض امانت به آسمانها و زمین و غیره) حضرت آدم علیه السلام را مورد خطاب قرار داده فرمود: ما امانت خود را به آسمانها و زمین عرضه کردیم آنها از تحمل این بار عاجز ماندند، پس آیا شما این بار امانت را با آنچه که همراه دارد، بر میدارید؟ آدم پرسید پروردگارا، آنچه با آن همراه است چیست؟ فرمود: آنچه که امانت در خود دارد عمل کردید به شما پاداش خواهد رسید و اگر این امانت را ضایع کردید بشما سزا داده خواهد شد".** از این روایت چنین بر میآید که این **عرضه ای امانت بر آسمان و زمین قبل از آفرینش آدم بوده این محیط برای ما مردمان روی زمین امانت داده شده است که باید به آن خیانت نشود.**

این آیه کریمه و احادیث معتبر نبوی که مطابق فرموده های قرآنی است علاوه بر تعبیر مولانا محمود حسین در معارف القرآن که قابل احترام و ارزشمند اند به تعبیر من در این آیه "امانت آنچه در خود دارد **همانا محیط زیست است** که خداوند بنیاد آنرا قبل از خلقت آدم مقارن خلقت آسمان و زمین از دود یا ابر گاز اساس گذاشت" که اگر از این امانت حمایت میشود حیات بدون بحران ها بوده و اگر حمایت جدی صورت نگیرد همان تشدید بحران ها و تزیاید حرارت جهانی رو نما خواهد شد که ما همه از آن هراس داریم. در حدیث فوق که "انسان در آن خوابیده" ذکر شده، کلمات **"در آن"** به تعبیر من **"محیط زیست"** است که گروهی حق امانت ادا نمیکند و به

امانتی که به بشر اعتماد شده است جدی نمیگیرد که ما شاهد آن هستیم. و هم در عین زمان تعقل یک تعداد مردم بیدار گردیده برای وقایه از بحرانات اقلیم قدم های جدی برداشته میروند.

4- در سوره 25 الفرقان آیه 59 خداوند فرموده است: آنکه بیافرید آسمانها و زمین و آنچه در میان آن دو است، در شش روز، سپس بر عرش استیلا یافت. خداوند رحمان هست. پس پیرس از او که آگاه هست. (شاه ولی الله دهلوی صفحه 438، پیام نور صفحه 20 جزء 19 جلد 7 و تفسیر کابلی صفحه 421 جلد چهارم).

در این آیه کریمه واضح بیان شده است که: بعد از خلقت هفت طبقه آسمان و زمین عرش را که به تعبیر من فضا یا space بوده ساحه وسیع و لا منتها دارد خلق نمود. و هم چنین بر میآید که زمین هم از هفت طبقه (6) تشکیل یافته است که عبارتند از:

- 1- **Crust**: یا قشر خارجی ترین و نازکترین قشر سیاره ای ماست. متشکل از صخره ها بوده دو نوع دارد: قشر قاره ای که زیر کتله های زمین اند و قشر بحری که در تحت ابحار وجود دارد (صبور فروزان). تیلیطرول در قسمت بالایی این ساحه تذکر یافته (ویکیپدیا).
- 2- **Mantle**: تحت قشر فوق قرار گرفته متشکل از سنگ های نیمه جامد بوده داغ و ثقیل است؛ حرارت آن از 932 تا 1652 فارنهایت یا 500 تا 900 سانتیگراد میباشد.
- 3- **Outer Core**: یا هسته خارجی در تحت مانتل بوده یک طبقه مایع است که مرکب از مذاب آهن و نیکل میباشد.
- 4- **Inner Core**: داخلی ترین قسمت زمین است که تقریباً 1500 مایل یا 2414 کیلومتر ضخامت دارد. زیادتر حاوی آهن و نیکل جامد بوده حرارت 7200 تا 9000 فارنهایت یا 4000 تا 5000 سانتیگراد دارد.
- 5- **Lithosphere**: شامل هر دو قشر و قسمت بالایی مانتل بوده حاوی صفحه های تیکتونیکی یا Tectonic که همیشه در حرکت اند بوده این صفحات با یکدیگر همیشه در تعامل یا **interacting** میباشد.
- 6- **Asthenosphere**: در تحت لیتوسفر واقع شده دارای صخره های اند که قسماً "جامد متحرک داغ" بوده در صفحات تیکتونیکی اجازه حرکت میدهد و مسؤؤل پروسه صفحه تیکتونیکی میباشد.
- 7- **Mesosphere**: پایانتترین قسمت مانتل بوده از استینوسفر تا هسته خارجی وسعت داشته درجه حرارت و فشار بلند دارد.

5- در سوره 7 الاعراف آیه 54 خداوند فرموده است: در حقیقت، پروردگار شما آن خدای است که آفرید آسمانها و زمین را در شش روز، سپس بر عرش مسلط شد. می پوشاند شب را به روز می طلبد شب روز را به شتاب. و آفرید آفتاب و ماه و ستاره گان را رام شده به فرمان خدا. آگاه شو او راستآفرینش و تدبیر (جهان). به غایت بزرگ است خدا پروردگار جهانیان (شاه ولیالله دهلوی صفحه 190، پیام نور صفحه 116 جزء هشتم جلد سوم، تفسیر کابلی صفحه 352 جزء 8 جلد دوم). این آیه مبارکه اشاره بر حرکت دورانی زمین دارد که در نتیجه ای آن شب و روز بوجود میاید (صبور فروزان).

در این آیه کریمه مراحل بیولوژیکی مطرح شده است. به تعبیر من روز شب را به سر عتطلبیدن همان دریچه تنگ شام است که بزودی به تاریکی شب پایان می‌آید. ابوهریره حدیث ذیل را از رسول خدا در باره ای خلقت محیط زیست روایت نموده است:

"حقیقت خلق جهان بروز شنبه با خلقت خاک آغاز شد. روز یکشنبه روز خلقت کوه‌هاست. دوشنبه، روز خلقت گیاهان (نباتات). سه شنبه، خلقت تاریکی‌ها و هر آنچه که دوست نداریم. چهارشنبه، روز خلقت نور (روشنایی). پنجشنبه، خلقت جانوران است. روز جمعه، روزی است که در ساعات اخیر آن انسان خلق شده است - آنچه در باره ای این روزهاست هیچ مطابقتی به طول روز ما ندارد و معنی هزاران سال یا میلیون‌ها سال را افاده میکند" (شفیق بونس صفحه 21).

6- در سوره 55 الرحمن آیات 10 و 12 خداوند فرموده است: و زمین را قرار نهاد برای مردم. در آن، میوه و درخت خرما که دارای غلاف است؛ و در آن زمین ذوالعصف (عصف به معنی ساقه‌های حبوبات برگ دار Hans Wehe دکشنری عربی انگلیسی) دانه صاحب برگ است و گیاهان خوشبو و معطر است (شاه ولی الله دهلوی صفحه 638، پیام نور صفحه 171 جزء 27 جلد نهم و تفسیر کابلی صفحه 209 جزء 27 جلد ششم).

در این آیات کریمه واضحاً زمین را چون محیط زیست برای مردم بنیاد نهاد. و از موجودیت میوه و درخت‌های خرما و ساقه‌های حبوبات برگ دار که جو و گندم و جواری تعبیر شده می‌تواند به شمول گیاه‌های خوشبو و معطر که گل‌های زیبا و رنگارنگ است چه زیبا بیان داشته است و ما باید همیشه این نعمت‌های که خداوند جل و علی شانه را که نصیب ما ساخته است شکر گذار باشیم.

7- در سوره النبأ 78 آیه 6 خداوند فرمود: آیا قرار ندادیم زمین را مهد آسایش؟ (پیام نور صفحه 142 جزء 30 جلد دهم و تفسیر کابلی صفحه 563 جلد ششم).

در این آیه کریمه سوال میشود که آیا زمین را برای شما "مهد آسایش" نه ساخته ایم؟ بلی، پس بشریت باید از این آرامگاه تا حد توان استفاده اخلاقی و مدنی و قانونی کنند نه اینکه این آرامگاه را که مالک اصلی آن خدای متعال هست تخریب و به خاک و خون عوض صلح و امنیت به دوزخ روی زمین مبدل سازند. در حقیقت هوشداریست که این مهد آسایش را به مهد نا آرامی بر نگردانید!

8- در سوره 13 الرعد آیه 2، خداوند فرموده است: خداوند است که بر افراشت آسمان‌ها را بدون ستون‌ها که بینید آنرا، بعد از آن سپس قصد کرد بر عرش و آفتاب و مهتاب را مسخر گردانید؛ هر یکی سیر میکند برای مدت معین. او درکار آفرینش تدبیر میکند، و نشانه‌های قدرت خود را روشن بیان میدارد. تا شاید که شما به دیدار پروردگار تان یقین پیدا کنید (شاه ولی الله دهلوی صفحه 299، پیام نور، صفحه 32 جزء 13 جلد پنجم و تفسیر کابلی صفحه 302، جلد سوم).

پروفیسور صبور فروزان مینویسد: "در این آیه مبارک هفت طبقه آسمان که از پارچه ای از ابر نیبولا بعد از حادثه ای Big Bang در ناحیه از فضا پرتاب و در کھکشان شیری یا Milky waygalaxy تشکیل شد عبارت از هفت سیاره ای است که با زمین هشت سیاره ای نظام شمسی ما بوده از حرکات دورانی ذرات چارجدار تیبولابوجود آمده اند. طوریکه، این ذرات چارجدار در حین حرکات دورانی با هم تصادم نمودند و ذرات بزرگتر را تولید کردند. به مرور زمان انرژی جاذبوی و استحکاک ذرات باهم انرژی حرارتی را به میان آوردند و حرارت به اندازه ای صعود نمود که سبب ذوب شدن ذرات بزرگ شده یک مایع دورانی را تشکیل داد. این مذابہ ای دورانی، در نتیجه تفاوت ثقل ذرات تفکیک شده حلقه های متفاوت را بدور آفتاب ابتدایی یا protosun بوجود آوردند. با گذشت زمان وسعت این حلقه های دورانی بیشتر و از آفتاب ابتدایی دور شدند. به هر اندازه ای که این ذرات از آفتاب ابتدایی دور شده می رفتند ذرات متشکله آن سرد شده میرفت و باهم تراکم مینمودند که رفته رفته ذرات باهم یکجا و کرویات سماوی (سیاره ها) را تشکیل دادند که بعد محیط همان حلقه ای دورانی، مدار دورانی، آنها به دور آفتاب گردید. این سیاره ها عبارتند از: عطارد یا Mercury، زهره یا Venus، زمین یا Earth، مریخ یا Mars، مشتری یا Jupiter، زحل یا Saturn، ائرانوس یا Uranus، نپتون یا Neptune؛ چهار سیاره ای اول که به آفتاب نزدیک اند سیارات سنگی یاد میشوند که از مواد جامد سنگی ساخته شده اند. چهار سیاره ای دیگر که از آفتاب دورتر اند از هایدروجن (H_2)، هیلیم (He)، نایتروجن (N) و میتان (CH_4) که همه جامد اند ساخته شده اند."

9- سوره 31 لقمان آیه 10، خداوند فرموده است: آفرید آسمان ها را بدون ستونی که ببینید آنها، و افگند در زمین کوه های محکم و استوار... (پیام نور، صفحه 160 جزء 21 جلد 7 و تفسیر کابلی، صفحه 64 جلد پنجم).

در این آیه کریمه بیان شده است که آسمان بدون ستونی که دیده شود بنا شد و کوه ها در زمین با عظمت، و بلند بالا استوار جابجا گردید. این ستون های که دیده نمیشود همان ساختمان های نامرئی امواج مقناطیسی میباشد که قبلا ذکر شده است (شفیق یونس صفحه 33).

ب - اسلام در پاره ای محتویات محیط زیست:

محیط زیست ما یک موهبت خداوندی بوده حیات را درین سیاره میسر ساخته است. این محیط زیست از آسمان، زمین، آب، ابر، باد، کوه، بحر و دریا ترکیب یافته ضمنا از زنبور عسل نیز یاد شده است.

10 در سوره 79النازعات آیات 30-33 خداوند فرموده است: و زمین را بعد از آفریدن آسمان گسترش داد، برآورد از زمین آبش را و بیرون کرد علف زارها (چراگاه) او را، و کوه ها را استوار ساخت، (تا) منفعتی برای شما و چهار پایان تان باشد (شاه ولی الله دهلوی صفحه 705/ 706، پیام نور، صفحه 150 جزء سی ام جلد 10 و تفسیر کابلی صفحه 578 جلد ششم).

در این آیه کریمه بیان شده است که بعد از گسترش زمین آب بیرون شد و توسط آن علفزار ها یا مراتع روئید تا چهار پایان تغذیه شوند و مردم بتوانند از آنها و کوه ها که منبع معادن گوناگون اند استفاده کرده بتوانند.

11- در سوره 67 الملک آیه 15 خداوند فرمود: اوست خداوندی که زمین را برای شما رام گردانید، پس بروید در اطراف و اکناف آن و از رزق خدا بخورید و به سوی اوست زنده شدن دوباره (شاه ولیالله دهلوی صفحه 678، پیام نور، صفحه 76 جزء 29 جلد 10 و تفسیر کابلی صفحه 414 جلد ششم).

در این آیه کریمه قرآن تشویق به سفر و کار میکند. و از زمین آنچه دارد استفاده مشروع کنید، زراعت کنید، تعمیر آباد سازید و معادن استخراج کنید. **بناء، قدرت های یکه تازی که به مردم اجازه سفر نمیدهند خلاف اوامر الهی عمل نموده اند؛ منتظر سزای عمل خود باشند.**

12- در سوره 43 الزخرف آیه 10 خداوند فرموده است: همان خداوند که این زمین را برای شما گهواره ساخت و برای شما در آن راه ها نهاد، باشد که راه یابید (پیام نور، صفحه 34 جزء 25 و تفسیر کابلی صفحه 576 جلد پنجم).

درین آیه کریمه علاوه از اینکه از زمین چون محل آرامش یاد شده در آن راه ها را نهاد؛ راه ها که درینجا، طریقه ها و وسایل، تعبیر شده میتواند، میسر نمود. تا بشر سوی مقاصد مشروع در محیط زیست راه یاب شود.

13- در سوره 21 الانبیاء آیه 16 خداوند فرمود: و نیافریدیم آسمان و زمین را و آنچه در بین آنهاست برای بازیچه (پیام نور، صفحه 76 جزء 17 جلد 6 و تفسیر کابلی صفحه 152 جلد چهارم).

در این آیه کریمه واضحاً بیان شده است که آسمان و زمین محیط زیست شما بازیچه نیست، سوء استفاده نکنید! انسان در حالیکه برای درک بیشتر کاینات خدمات قابل قدر انجام داده ولی در حین حال مسابقات نظامی در فضا و زمین برای بازی های حربی، فساد، تخریب و انسان کشی خود نیز دوام داده است؛ عاملین آن از هر نگاه در تولید بحران های محیط زیست رول داشته حصه دارند.

14- در سوره 10 یونس آیه 14 خداوند فرموده است: سپس شما را پس از آنان در زمین جانشین گذشته ها قرار دادیم تا بنگریم چگونه عمل میکنید (پیام نور صفحه 94 جزء 11 جلد 4 و تفسیر کابلی صفحه 52 جلد سوم).

از این آیه کریمه که بعد از آیه قبل در باره ای "هلاک نمودن نسل های ظالم قبل از نسل موجود شما و ایمان نیاوردن شان به پیام فرستادگان..." آمده (پاورقی پیام نور در همان صفحه دلچسپ است) چنین نتیجه گرفته شده میتواند که شما را بعد از این ظالم ها و ستمگران در زمین جانشین ساختیم بدانید که اگر شما هم به ظلم تان دوام دهید، جزا می بینید. و هم تعبیر شده میتواند که قبل از جانشین ساختن انسان در روی زمین دیگران هم بوده اند (الله و اعلم).

15- در سوره 39 الزمر آیه 5 خداوند فرموده است: خلق کرد آسمانها و زمین را به حق، می پیچاند شب را به روز و می پیچاند روز را به شب و مسخر نمود آفتاب و مهتاب را. هر یکی می رود در زمان معین. آگاه باشید که اوست غالب آمرزنده (پیام نور، صفحه 129 جزء 23 جلد 8 و تفسیر کابلی صفحه 385 جلد ششم).

در این آیه کریمه بیان شده است که روز و شب و حرکت آفتاب و مهتاب طوری سنجیده شده که منظمًا و به زمان معین فعالیت دارند. آفتاب در آسمان از شرق بر میخیزد در بالای سر ما بلند بطرف استوا در حرکت بوده بعد در غرب پایان میآید. از این حرکت زمان معین آفتاب و مهتاب و تغییر موقعیت ماه و زمین و خورشید بین هم تقویم های شمسی و قمری استنتاج شده (دانشنامه آزاد) است. حقا که خلقت آسمان و زمین و دوران آفتاب و مهتاب برای نظم و دوام حیات چون موهبت الهی در محیط زیست آفریده شد.

16- در سوره 13 الرعد آیه 41 خداوند فرموده است: و آیا نمی بینند که ما قصد میکنیم به این سر زمین که ناقص میسازیم آنرا از جوانب آن، و خداوند حکم میکند و نیست هیچ رد کننده حکم او را و او زود حساب کننده است. رد (شاه ولی الله دهلوی صفحه 306، پیام نور، صفحه 49 جزء 13 جلد پنجم و تفسیر کابلی صفحه 341 جلد سوم).

درین آیه کریمه بیان شده که از اطراف زمین کاسته میشود و حکم خداوند مطلق و سریع الحساب است. در سوره ای الکهف آیه 58 در باره ای حساب گرفتن هم آمده که مفهومش چنین است: ...اگر خداوند میخواست آنها را آنچه کرده اند در مواخذه ای شان عجله میکرد و بر آن ها عذاب می فرستاد، بلکه برای شان یک موعدی است که نمی دانند چه وقت عذاب دامنگیر شان میشود...

یک تعداد ساینتیستها پیشنهاد کرده اند که زمین هموار است و از طرف دیگران پذیرفته نشده، زمین را بشکل یک کره مدور میدانند. اسحق نیوتن (1643-1727) Isaac Newton به زمین شکل Oblate Spheroid یا "شبه کره پهن شده در قطبین" (دکشنری انگلیسی به فارسی آیفون) نام داد که در نوشته Charles Q. Choi به روز 12 اپریل 2007 در ساینتیفیک امریکن (7) دانشمندان زمین شناسی یا جیولوجیست ها آنرا تائید نموده اند. بعضی ها زمین را به شکل شیرینی M & M مثال داهاند. Copilot مایکروسافت مینگارد که: "زمین کاملاً کره ای شکل مدور است که کمی در قطبین همواری دارد".

پروفیسور صبور فروزان می نویسد: "سطح زمین بکلی هموار نیست بلکه دارای پستی ها و بلندی ها میباشد. مثلاً در قاره ها کوه های مرتفع قرار دارد و زمین ابحار به عمق زیاد میانجامد. ولی در محاسبات جیوفیزیکی و جیودیزی یا geodesy، پستی ها و بلندی های زمین طوری در نظر گرفته میشود که به زمین شکل جیوئید یا geoid را قبول کرده اند. در اصل زمین شکل کره ای ندارد، بلکه شکل کره ای فشرده شده داشته در قطبین دارای شعاع 6357 کیلومتر بوده در استوا شعاع آن 6378 کیلومتر میباشد. به عباره ای دیگر، شعاع زمین در قطبین بیست و یک (21) کیلومتر نسبت به شعاع زمین در استوا کمتر است. چون اندازه ای تفاوت شعاع استوا و قطبین با در نظر داشت بزرگی زمین ناچیز است، بناء در محاسبات فیزیکی آنرا کره ای فرض مینمایند. و هم اگر در فضای خارجی و یا مهتاب باشیم زمین کاملاً شکل کره ای با رنگ آبی دیده میشود که دلیل آن همان تفاوت نا چیز شعاع قطبین و استوا میباشد".

17- در سوره 13 الرعد آیه 3 خداوند فرموده است: و اوست که گسترده زمین را و آفرید در آن، کوه ها و نهر ها را، و از هر نوع میوه ها در آن بیافرید، دو صنف (خرد و کلان ترش و شیرین کهجفت مذکر و مؤنث هم دارند) برگزید. و میبوشاند شب را به روز. به تحقیق که درین، نشانه هایست برای مردمی که تفکر دارند (شاه ولی الله دهلوی صفحه 299، پیام نور، 33 جزء 13 جلد پنجم و تفسیر کابلی صفحه 304 جلد سوم).

در این آیه کریمه بیان شده که رول کوه ها و دریا ها در محیط زیست حیاتی است. کوه ها از نظر توازن و لنگر اندازی و معادن، دریا ها از نظر تهیه آب و زراعت و ماهی و غیره. کوه ها و انهار یکجا ذکر شد چون هر دو باهم ارتباط نزدیک دارند و این کوه های سر به فلک کشیده است که یخ نگه میدارند و دریا ها از آن سرچشمه میگیرند: راستی که هر چیز با تدبیر و سنجش خدای متعال جل و علی شانه خلق گردیده است.

18- در سوره 18 الکهف آیات 7 و 8 خداوند فرموده است: به تحقیق ما ساخته ایم آنچه بر (روی) زمین است زینتی های آنرا، تا بیازمائیم ایشانرا که کدام یک از آنها عمل نیکو تر انجام میدهد. و هر آئینه گرداننده ایم آن چیزی که بر روی آنست میدان هموار بی گیاه (شاه ولی الله دهلوی صفحه 353، پیام نور صفحه 167 جزء 15 جلد پنجم و تفسیر کابلی صفحه 621 جلد سوم).

در این آیه ای کریمه هوشداری است که باید از زینت های زمین بصورت نیکو استفاده شود. برای عمل های نیکوکار تر مساعی به خرچ داده شود تا از تخریبات زینتی های زمین مثل قطع جنگلات، ملوث نمودن هوا و ابحار و قتل و قتال مسکونین آن و تخریبات اقلیم جلوگیری بعمل آید. و اگر این هوشداری جدی گرفته نشود الله متعال جل و علی شانه میتواند این زیبایی را به بیابان های هموار بر گرداند.

ج- اسلام در باره ای آب محیط زیست:

19- در سوره 6 الانعام آیه 99 خداوند فرموده است: و اوست که نازل کرد از آسمان آب، پس خارج نمودیم (و) بوسیله آن هر گونه گیاه بیرون آوردیم، از آن آب سبزه ای (جوانه) را پس خارج میسازیم آن سبزه دانه های بر یکدیگر پیوسته، و از درختان خرما از شکوفه آن خوشه های خمیده (شاخه های بهیکدیگر نزدیک) پایان آمده، و باغ های از انگور ها و زیتون و انار مانند یکدیگر و غیر مانند (بیافریدیم). بنگرید به میوه آن هنگامیکه به ثمر آید و بنگرید وقتی که پخته شده است. بدرستی که در این ها هر آئینه نشانه هایی است مر گروهی را که ایمان دارند. (شاه ولیالله دهلوی صفحه 169، پیام نور، صفحه 66 جزء 7 جلد سوم و تفسیر کابلی صفحه 252 جلد دوم).

در این آیه متبرکه که از نزول باران از آسمان و منافعی که با خود دارد و توسط آن هرچیز مانند یک گیاه یا گل میروید و در درختان جوانه ظاهر میشود و بعد شکوفه میکنند و میوه های از درختان خرما که دارای خوشه های کشالاستند بهره می بردارید و از باغهای انگور و زیتون و انار و میوه های شان را که به ثمر میرسانند تذکر یافته است؛ ثمر شان ممکن هم مانند یکدیگر و یا متفاوت از هم باشند؛ هدایت می فرماید که بنگرید چگونه به این مرحله ای پختگی زیبا و پر مزه و شیرین و یا ترش رسیده اند و البته کسانی که به این موهبت متوجه میشود که به قدرت خلاق کبریایی الله جل و علی شانه ایمان دارند.

20- در سوره 50 ق آیات 9- 12 خداوند فرموده است: و فرود آوردیم از آسمان آب که پر برکت است، پس رویانیدیم به وسیله آن باغ ها و دانه های (بعد از کشت) درو کردنی. و (رویانیدیم) در ختان خرما را که بلند قامت اند و خوشه های روی هم چیده شده دارند. تا روزی (غذا) برای بندگان باشد و زنده کردیم با آن شهر یا زمین مرده را، این چنین است خارج شدن (از قبر ها) (شاه ولیالله دهلوی صفحه 622، پیام نور، صفحه 123 جلد نهم جزء 26 و تفسیر کابلی صفحه 116 جلد ششم).

در این آیات متبرکه، باز هم خداوند از آب پر برکت و مفید و باغ و درختان بلند قامت خرما که نزد مردم عرب محبوبیت خاص دارد یاد میکند و رول غذایی آنرا بیان میدارد. روی همین دلیل بود که غذای خوب پیامبر ﷺ خرما بود. نکته دیگری که میفرماید اینست که توجه ما را خداوند ﷻ به زنده شدن روز رستاخیز که با مثال زمین مرده را حیات بخشیده است معطوف می سازد.

به روز چهارشنبه 22 می 2024 از یوتیوب تحت عنوان "صحت با مورگان یا Health with Morgan" که متخصص تغذیه یا Nutrition میباشد در باره مفاد خرما در یک ویدیو شنیدیم:

- 1- که خرما برای **صحت دماغی** مهم بوده فعالیت دماغ را زیاد میسازد و شیرینی آن برای دماغ انرژی میدهد،
- 2- که خرما برای **صحت دماغی** مهم بوده فعالیت دماغ را زیاد میسازد و شیرینی آن برای دماغ انرژی میدهد،
- 3- برای **صحت قلبی و عایی** و داشتن پتاسیم ضربان قلب و فشار خون را بهبود بخشیده مگنیزیم دارد که در جریان خون رول دارد.
- 4- برای **صحت استخوان**، با داشتن فسفور و مگنیزیم و کلسیم از پوکی استخوان یا osteoporosis جلوگیری میکند برای فعال ساختن سکلیت بدن شیرینی آن انرژی میدهد.
- 5- **وظیفه جهاز هضمی** را با داشتن الیاف منحل آن با تشکیل کتله ای مواد غایبه بهبود میبخشد و برای امراض التهاب روده مفید بوده امینواسیدها دارد.
- 6- **سیستم عصبی** را با داشتن سودیم خود اعصاب را که فعالیت های اختیاری و غیر اختیاری دارد بهبود میبخشد و برای ضربان قلب و تقلص عضلی کمک میکند.
- 7- برای **صحت جلدی** با ویتامین سی و دی که دارد جلد را جوان نگاه میدارد و از تخریبات جلدی توسط شعاع ما و رای بنفش جلوگیری نموده مانع خشکی جلد میشود.

8- برای جگر با داشتن بیتا کاروتین تاثیر محافظوی با خنثی ساختن رادیکال های آزاد داشته شیرینی آن منبع انرژی برای جگر می باشد. فیروز جگر را تقیص داده برای اشخاص مسن مهم است.

9- در تقویت معافیت که دفاع بدن را در مقابل انتانات با موجودیت ویتامین سی، حمایت کریوات سفید خون، ویتامین دی، مگنیزیم و جست که دارد کمک میکند.

10- با داشتن آهن زیاد از کم خونی جلوگیری مینماید در تولید کریوات سرخ و هموگلوبین رول دارد و آکسیجن بهتر برای بدن مهیا میسازد.

نوت: برای اطفال از یکسال به بعد مفاد دارد بشرطی که به پارچه های خورد تبدیل شده بعد صرف گردد. کاهلان 2-4دانه روزانه با سلاد، در بین غذا استفاده میتوانند و هم بخاطر باید داشت که: مصابین مرض شکر، عدم تحمل به فروکتوز، داشتن دندان ناسالم و کسانیکه به کالوری کم ضرورت دارند، محتاط باشند.

21- در سوره 23 المؤمنون آیات 18 و 19 خداوند فرموده است: و فرو فرستادیم از آسمانآب را به اندازه، پس جا دادیم آنرا در زمین و هر آئینه ما بر از بین بردن آن توانیم. پس بیافریدیم برای شما به وسیله آن باغهای از درختان خرما و انگور ها، در آن باغ ها برای شما میوه های بسیار است و بعضی آن را می خورید. (شاه ولی الله دهلوی صفحه 412، پیام نور، صفحه 136 جزء 18 جلد ششم و تفسیر کابلی 277 جلد چهارم).

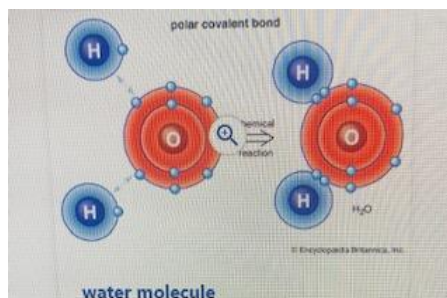
درین آیات مکرمه، خداوند از فرو فرستادن آب، به اندازه، تذکر داده (آنچه خارج از اندازه مانند سیلاب هاند از باعث تغییرات اقلیم است که عامل آن خود انسانهاست) و اینکه سر نوشت این آب فرو ریخته شده به کجا میکشاند بیان میکند که آنرا در زمین جابجا میگرداند؛ این همان آب های زیر زمینی است. آب مشروب تازه و مصفا و مزه دار که جزء ساختمان سلول بدن ما بوده به آن حیاتییت می بخشد در قعر زمین ذخیره میگردد که راستی: نعمتی است که همیشه با نوشیدن آن شاکر باید بود. و هم هوشدار نیست که برای از بین بردن این آب ها قادر هستند و اگر توجه نشود خشکی آب رخ داده بحران محیط زیست ظهور خواهد نمود.

پروفیسور صبور فروزان چقدر زیبا این آیه کریمه را تشریح کرده است: "با تائید آیه ای مبارکه اندازه ای معین آب برای ابحار و خشکه زمین تعیین شده است. طوریکه سالانه 320,000 کیلومتر مکعب (کیلومتر مکعب مایع برائمساحت) آب از سطح ابحار جهان توسط انرژی آفتاب تبخیر می شود که 284,000 کیلومتر مکعب آن دوباره بالای ابحار قسم باران می بارد و فقط 96,000 کیلومتر مکعب آن بطرف خشکه ها حرکت مینماید (توسط ابر ها). از این مقدار آب 60,000 کیلومتر مکعب آن دوباره تبخیر می نماید و 36,000 کیلومتر مکعب آب بروی زمین بحیث آب های جاری (دریا ها)، آب های زیر زمینی و یخچالها تقسیم میشوند. از جمله 36,000 کیلومتر مکعب آبی که بروی زمین می ریزد، همه اب های شیرین، پاک تصفیه شده است: 68.6% آن در یخچالها مسدود میشوند (ذخیره شده)، 30.1% آن به زمین فرو رفته آبهای زیر زمینی را تشکیل

داده ذخیره میشود (برای استعمال) و تنها 1.3% آن آب های جاری و دریا ها را میسازد. این تقسیمات به اراده ای بشر نیست. احیاناً، اگر 320,000 کیلومتر مکعب تبخیر شده از سطح بحر همه به خشکه ها میریخت کره ای زمین همه توسط آب پوشیده میبود و زمین کاملاً یک کره ای پوشیده از آب میبود و خشکه ها وجود نمیداشت. به همین ترتیب اگر همه 36,000 کیلومتر مکعب آبی که بالای خشکه ها باقی میماند در سطح زمین خشک جاری میشد، همه خشکه ها توسط سیلاب های مدهش متاثر شده و حیات در بالای زمین باقی نمی ماند؛ این مشیت خداوندی است که اندازه ای آب ها را به مقدار ضرورت موجودات حیه ای روی زمین (خشکه ها) تقسیم نموده تا حیات در روی زمین مرفه و گوارا باشد.

22- در سوره ای 43 الزخرف آیه 11 خداوند فرموده است: و آنکه فرو آورد از آسمان آب به اندازه، پس زنده کردیم بوسیله ای آن سر زمین مرده را، این چنین (از قبر ها بیرون) بر آورده میشوید (شاهولی الله دهلوی صفحه 588، پیام نور، صفحه 35 جزء 25 جلد نهم و تفسیر کابلی صفحه 577 جلد پنجم)

درینایه مکرمه از نزول آب از آسمان به اندازه یاد شده و به حیات بخشیدن زمین های مرده توجه جلب نموده و اینکه انسانها هم از آن حالت خموشی مرگ خود از قبر ها زنده بیرون میآیند تاکید نموده است.

مالیکول آب که از هایدروجن و اکسیجن ساخته شده از بریتانیکا (8)

دائرةالمعارف بریتانیکا آب را عبارت از ماده ای نگاشته که مرکب از عناصر کیمیایی هایدروجن و اکسیجن بوده به حالت گاز، مایع و جامد دریافت میشود (8). مرکبیت که در طبیعت بی اندازه وافر است. مزه ندارد و در حرارت معمول اطاق به حالت مایع بوده خاصیت منحل ساختن اکثر مواد دیگر را در خود دارد که این خاصیت حل کننده یا solvent برای اورگانیزم های حیه اساسی و مفید است. میگویند حیات در محلول آبی ابحار در جهان آغاز یافته است که من نمی پذیرم؛ بلی! حیات در محلول آبی آغاز یافته اما نه در ابحار جهان بلکه در مایع امنیوتیک یا amniotic fluid در رحم مادر آغاز میآید (9). اورگانیزم های حیه مانند حجم خون، عصاره ای جهاز هضمی و عملیه های بیولوژیکی همه ضرورت به آب دارند.

در شرایط عادی آب، در سطح زمین بصورت مایع بوده به اسانی خاصیت از سطح بحر به گاز یا بخارات آبی تبدیل شدن داشته به اتموسفیر انتقال میآید در آنجا در بین ابر ها تراکم نموده به حیث باران برگشته به نباتات و دیگر زنده جان ها حیات میبخشد چیزیکه آیه فوق 1446 (ه، ق) سال قبل به مردم معلومات داده است.

23- در سوره 17 الاسراء (بنی اسرائیل) آیه 27 خداوند فرموده است: هر آئینه اسراف کنندگان هستند برادران شیاطین، و هست شیطان به پروردگار خود ناسپاس (شاه ولی الله دهلوی صفحه 342، پیام نور صفحه 139 جزء 15 جلد پنجم و تفسیر کابلی صفحه 549 جلد سوم).

در این آیه کریمه انسان ها را خداوند از اسراف در همه امور هوشدار میدهد و این نوع مردمان را برادر شیاطینی که در برابر پروردگار خود تا روز قیامت ناسپاس هست هم قطار میداند. اسراف، فکتور مهم در حمایت محیط زیست بوده در هر گوشه و کنار جهان حامیان خود را مبنی بر اخلاق مصرف کننده یا consumer به ضد اسراف، رهنمایی میکنند تا از reuse یا استعمال دوباره، recycle یا به دوران انداختن، reduce یا کم استعمال کردن و rethink یا تفکر دوباره، به استفاده ای مزید آن ها تشویق می نماید.

د- اسلام در باره ای ابر محیط زیست:

24- در سوره 78 النبء آیات 14-16 خداوند فرموده است: و فرود آوردیم از ابرهای بارانزا آب فراوان تا خارج کنیم بوسیله آن دانه و گیاه. و باغ های انبوه در هم پیچیده. (شاه ولی الله دهلوی صفحه 703، پیام نور، صفحه 143 جزء 30 و جلد دهم و تفسیر کابلی صفحه 565 جلد ششم).

در این آیت متبرکه که از ابرها که باران زیاد فرو میریزد یاد شده است. در هوا شناسی ابر یا Cloud عبارت از aerosol یا افشانه است که دارای کتله قطرات بسیار کوچک بلورین یخ و یا دیگر ذراتیاند که در تروپوسفر یا تروپوسفر قرار دارند؛ علم ابر شناسی Nephology یاد میشود. ابر، انواع مختلف با اصطلاحات لاتین مربوطه داشته مفصل در دانشنامه آزاد (10:11) و ویکیپدیا بیان شده است. در حدود ده نوع ابر در سه طبقه بالا، متوسط و پایین تروپوسفر یا در میان اتموسفر ما نظریه ارتفاع شان تقسیم شده اند:

ابر های بلند به ارتفاع 3000-7600 متر یا 10000 تا 25000 فوت در مناطق قطبی اند. به ارتفاع 5000-12200 متر یا 16500-40000 فوت در مناطق معتدل. به ارتفاع 6100-18300 متر یا 20000-60000 فوت در مناطق گرمسیر. ابر های Cirrostratus (Cs) و Cirrocumulus (Cc) و cirrus (Ci) درین طبقه دیده میشوند. این ابر ها (Ci) باران تولید نمیکنند. بعضی اوقات نوع (Cc) طوفان خشک یا virga بصورت خط یا streak تولید نموده قبل از رسیدن به زمین تبخیر میکنند. و اکثراً ابر های نازک شده (Cs) ولی قبل از جبهه گرم یا ساحه فشار کم میتواند ضخیم شده به نوع Altostratus (As) بیانجامد.

ابر های متوسط که ابر های غیر عمودی بوده از سطح زمین: به ارتفاع 2000 متر یا 6500 فوت بلند بوده ولی میتوانند تا 4000 متر یا 13000 فوت در حوالی قطب ارتفاع داشته باشند. به ارتفاع 7000 متر یا 23000 فوت در بلندی متوسط دیده میشوند. به ارتفاع 7600 متر یا 25000 فوت در مناطق گرمسیر دیده میشوند.

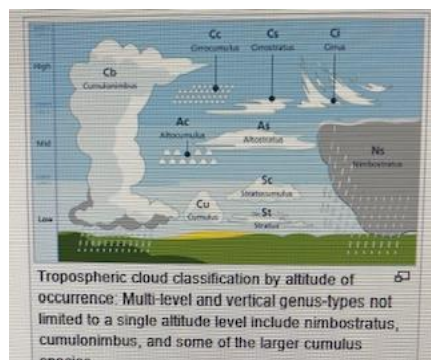
ابر های Altocumulus (Ac) و Altostratus (As) درین طبقه دیده میشوند.

این نوع ابر ها (Ac) حاوی مخلوط قطرات آب و بلورهای یخ بوده قبل از از رسیدن به زمین تبخیر میکنند. ابرهای وسیع و مکرر (As) بارش های وقفوی یا دوامدار تولید میکنند.

ابر های پائین نزدیک سطح زمین و با ارتفاع 2000 متر یا 6500 فوت دیده میشوند. ابرهای این طبقه که در قسمت پایانی تروپوسفر تشکیل میآیند اکثراً نظر به ابر های طبقه متوسط و بالا کلانتر بوده و به آسانی قابل شناخت میباشند که شامل: Genus stratocumulus (Sc)، Species Cumulus humilis (Ch) و Genus Stratus (GS) میباشد. این نوع ابر های (Sc) اکثراً از دیگر ابر های بارانی منتهی گرفته و خود میتواند بارش های خفیف نازل سازد. و ابر های هوای خوب (Ch) که در افق دیده میشود بارش را نیستند. وقتیکه ابر بسیار نزدیک سطح زمین میشود همان تیرگی یا Fog است که ساحه دید یا visibility در روی زمین به یک کیلومتر یا 0.62 مایل تنقیص میدهد. ابر های چندین طبقه ای هم وجود دارد.

25- در سوره 24 النور آیه 43 خداوند فرموده است: آیا ندیدی که خداوند روان میکند ابر را سپس پیوند میدهد میان شان سپس میگردد آنرا متراکم، پس میبینی قطره های باران را که می برآید از میان آن و فرو می آورد از آسمان از کوهایی (ابر) که در آنجا ژاله هست. پس می رساند آن را به هر کسی بخواهد و باز میدارد آنرا از هر که خواهد، نزدیک است که روشنی برق آن در ابر، بریاید دید را از چشمان (شاه ولی الله دهلوی صفحه 428، پیام نور صفحه 174 جزء 18 جلد ششم و تفسیر کابلی 364 جلد چهارم).

این آیه کریمه از پیوند ابر ها که تراکم نموده و مانند کوه در آسمان پیدا میشوند خبر میدهد که باخود ژاله دارند. امروز هواشناسان یا Meteorologist ها درباره ای ژاله (12) یا Hail می نویسند: ژاله که ممکن در جریان رعد و برق از آسمان نزول کند فقط توسط ابر کومولونیمبوس یا Cumulonimbus (Cb) تولید میگردد (13). این ابر ها خاصیت هر دو ابر cirrus و cumulus را دارند. ولی ابر های سیروس یک دسته ابر های اند که رشته های طولانی یخ با خود داشته در طبقات بلند قبل از تغییر جوی پیدا میشوند.

ابر کومولونیمبوس مثل کوه ها ابر تروپوسفیر که به اساس ارتفاع و طبقات متراکم ترتیب شده است، از ویکیپدیا.

کومولونیمبوس، یک ابر متراکم عمودی سر بفلک کشیده است که به صورت وصفی از بخارات آب در قسمت پایانی تروپوسفیر تشکیل میآید و توسط جریان قوی هوا به بالا نگاه میشود. در بالا، در حوالی پایانی کومولونیمبوس بخارات آب به بلور های یخ یا ice crystal مانند برف و باران یخ تبدیل شده در اثر فعل و انفعال یا interaction به ترتیب به ژاله و الماسک مبدل گردیده فرو میآیند.

ه- اسلام در باره ای باد های محیط زیست:

26- در سوره 30 الروم آیه 48 خداوند فرموده است: آن خداوند هست که میفرستد باد ها را تا به حرکت در آورد ابر را، پس گسترش میدهد آنرا در آسمان قسمیکه خواهد، و قرار میدهد آنرا به قسم پارچه هاپس میبینی که باران خارج میشود از میان آن، پس چون رساندش به هر کس خواهد از بندگانش به نا گاه ایشان شادی میکنند (شاه ولی الله دهلوی صفحه 492، پیام نور صفحه 154 جزء 21 جلد هفتم و تفسیر کابلی صفحه 50 جلد پنجم).

در این آیه متبرکه که از فرستادن باد برای حرکت و پخش نمودن ابر به قسم پارچه ها یا توته ها یا پاغنده مانند در آسمان بیان شده متوجه میسازد که از خلال این ابر ها باران را برای هر بندگانش که بخواهد روان میدارد و انهایی که از موهبت باران مستفید میشوند خوشحالی سر میدهند.

باد یا wind که ما آنرا شمال هم میگوئیم بحث دلچسپ هوا شناسی بوده درینجا فقط معلومات اساسی در چند جمله بیان شده برای معلومات بیشتر به ماخذ مراجعه شود (14). باد حرکت طبیعی هوا و دیگر گاز ها است که نظر به سطح ستاره ها در زمین، نیپتون و زحل یا Saturn میوزد. باد از اثر تفاوت در فشار اتموسفیر که اصلاً از تفاوت در تغییر حرارت است به میان میآید. یعنی فشار هوا از منطقه فشار بلند به فشار پایان متحرک میشود که منتح به سرعت های مختلف باد با طیف های وسیع گردیده عبارتند از: از thunderstorm یا رعد و برق که ممکن ده دقیقه دوام داشته باشد تا نسیم های breeze (خفیف، ملایم، متوسط، تازه، قوی) که از 6 - 50 knots جریان دارند؛ شمال یا gale (متوسط، تازه، قوی و گل) که از 54 تا 102 knots جریان دارد؛ طوفان یا storm که از 104 تا 183 knots جریان داشته تند باد استند و طوفان شدید با گردباد یا Hurricane که در شرق و بحر هند بنام سایکلون Cyclonic یاد میشود از 185 تا 222 knots

جریان داشته با خود تخریبات جانی و مالی دارد. چنین بر میآید که هدف آیه متبرکه فوق نسیم و شمال است.

یک knot که واحد اندازه نمودن سرعت سیر باد است، که یک مایل دریایی (nautical) فی ساعت یا 6076 فوت فی ساعت بوده اگر به مایل محاسبه شود مساوی به 5280 فوت فی ساعت میباشد.

کانال هواشناسی یا Weather Channel ساعت 8:00 شام 26 سپتامبر 2024 از طوفان هیلین یا Helene Hurricane سرعت 130 مایل فی ساعت داشت و فشار هوا بی نهایت پایان بود، راپور داد. هولیان یا Holly Yan و ستیف الماسی یا Steve Almsy از تلویزیون CNN بروز دوشنبه 30 سپتامبر ساعت 3:08 EDT از ویات 119 نفر در شش ایالات شرقی امریکا توسط آسیب رسانی طوفان عظیم کتیگوری چهار راپور دادند و فوتوی شهر های زیر آب را هم نشر نمود. این طوفان بعد از Hurricane Katrina که بروز 29 اگست 2005 به سرعت 145 مایل فی ساعت در جنوب شرق ایالت لویزیانا رخ دادو سبب مرگ 1392 نفر و زیان 125 بلیون دلار (ویکیپدیا)، شدید ترین ذکر شده است.

27- در سوره 35 فاطر آیه 9 خداوند فرمود: و الله همان است که فرستاد باد ها را؛ تا به حرکت در آورند ابر ها را پس روان کردیم ابر را بسوی سرزمین مرده، پس زنده ساختیم با آن ابر، زمین را بعد از مرده بودن آن؛ همچنین خواهد بود بر انگیختن مرده گان (در رستاخیز) (شاه ولی الله دهلوی صفحه 523، پیام نور، صفحه 52 جزء 22 جلد هشتم و تفسیر کابلی صفحه 228 جلد پنجم).

در این آیه کریمه به ما گفته شده که خداوند باد را فرستاد تا ابر ها را به حرکت آورده در اثر باران که فرود میآید زمین های مرده که تا آنوقتلازمزوع بودند حیات میبخشد و قابل زرع میسازد و حاصلی میدهد که به مفاد مردم محیط زیست میباشد. زنده ساختن بعد از مرگ هم چنین است که مردم با وسایل کار های احسن خود باز زنده میشوند و مسرور میگردند.

باد های نسیمی و شمال مفاد متعدد دارد: خاک را از یک محل به محل دیگر منتقل میسازد، زمین را شکل میدهد، در سائیدگی سواحل حصه بارز دارد، پولن نباتی و دانه های حبوبات یا grain را منتقل ساخته در تکثر و انتشار نباتات و اشجار رول مهم بازی میکند و زمین را مثمر میسازد. بر پرواز پرنده ها و حشرات پرنده تاثیر دارد. وقتیکه با حرارت سرد یکجا میوزد بر مالداری یا livestock تاثیرات منفی وارد میسازد، باد بر ذخایر غذایی حیوانات نیز موثر است و هم در ستراتیژی و دفاع در شکار شان (14).

و- اسلام در باره ای ابحار و دریا های محیط زیست:

28- در سوره 15 الحجر آیه 22 خداوند میفرماید: و فرستادیم باد ها را برای تلقیح یا باردار کننده ابر ها پس نازل کردیم از آسمان آب، پس نوشانیدیم شما را از آن و نیستید شما نگهداری کننده یا انبار کننده (شاه ولی الله دهلوی صفحه 316، پیام نور، صفحه 74 جزء 13 حلد پنجم و تفسیر کابلی صفحه 399 جلد سوم).

در این آیه کریمه از رول دیگر باد در حمایت محیط زیست خبر میدهد که در پخش پولن ها در القاح، تکثر و دوام نسل های نباتات و درختان حصه میگیرد و آبی که نازل شده و در زیر زمین ذخیره شده که برای نوشیدن مخلوقات حیه و نموی بته و درختان است که بدون آن زنده ماندن مشکل می باشد. و هم چنین بر میآید که آن چشمه که در کجا باشد یا نباشد در اختیار ما نیست از جاهای آب بیرون میشود که توقع موجودیت آن ب فکر نمی رسد مثلا در درز صخره های بزرگ و کوه ها. ما نمی توانیم که زمان بارش را طور دلخواه تنظیم بخشیم و هر وقت که خواسته باشیم طبق مراد استفاده کنیم.

29- در سوره 35 فاطر آیه 12 خداوند فرموده است: و برابر نیستند دو دریا این یکی آب شیرین و خوشگوار و آن دیگر شور و تلخ گلو گیر. و از هر یک میخورید گوشت تازه خوش مزه و استخراج میکنید زیوری که می پوشید ، و می بینی کشتی ها را در آن که شکافنده اند (آب را) تا بجوئید از فضلش و تا بود که شما شکر کنید (شاه ولی الله دهلوی صفحه 524، پیام نور، صفحه 54 جزء 22 جلد هشتم و تفسیر کابلی صفحه 231 جلد پنجم).

آب تاز و آب شور که باهم مخلوط نشده اند از copilot

در این آیه کریمه اسرار دیگر و عظمت خلقت بیان شده که دو دریا شور و شیرین در پهلوی هم جریان داشته با یک دیگر مخلوط نمیشوند؛ در محلی که این دو آب با هم یکجا میشوند در ساینس Copilot مایکروسافت اصطلاح estuary داده شده ضمنا از آیه کریمه فوق هم یاد نمود اند. با تاسف که تذکر نداده اند آنچه ساینس امروز میگوید اضافه از 14 قرن قبل قرآن به مردم این معلومات را ارائه داشته است: آب شیرین که گوارا و حیات بخش است و آن آب شور که نوشیدنش زجرت ده است؛ و از هر دو، گوشت تازه از انواع مختلف ماهی هاغذا های لذیذ آماده میشود. علاوتاً، از صدف و مرجان آن زیورات زیبای زینتی ساخته میشود که پوشنده را جذاب تر میسازد.

از جانب دیگر اگر آب شور بحر نوشیده شود چون مقدار نمک در آن 35 گرام فی لیتر تقریبا چهار برابر نمک عضویت ما که 9 گرام فی لیتر میباشد خطرات حیاتی رو نما میگردد (15,16). در اثر تعامل اوسموتیک آب جهت بر قرار ساختن توازن از محیط رقیق بطرف غلیظ رفته در نتیجه آب بدن کم شده dehydration شدید پیدا میشود؛ گرده نمیتوانند نمک اضافی را از طریق ادرار دور سازد، سبب خشکی گلو (بلعوم) شده اگر به شش ها داخل شود سبب سینه بغل کیمیایی یا chemical pneumonia میگردد که بی نهایت زجر دهنده و کشنده است ، فشار خون پایان میآید، اختلاجات رخ داده حتی کوما و مرگ هم رخ داده میتواند.

30- در سوره 14 ابراهیم آیات 32 تا 34 خداوند فرموده است: ذات اقدس خداوند است که آفرید آسمان ها و زمین را و فرو فرستاد از آسمان اب را، پس خارج کرد بوسیله آنف میوه ها را، روزی برای شما و مسخر کرد برای شما، کشتی را تا در بحر به امرش حرکت کند، و مسخر کرد برای شما نهرها را. و به تسخیر در آورد برای شما خورشید و مهتاب را که همیشه روندگان اند، و مسخر کرد برای شما شب و روز را. و عطا نمود به شما از تمام آنچه خواستید از او، و اگر بخواهید بشمارید نعمات خدا را شمار کرده نمیتوانید هر آئینه انسان بسیار ظلوم ناسپاس است. (شاه ولی الله دهلوی صفحه 312، پیام نور، صفحه 63 جزء 13 جلد پنجم و تفسیر کابلی 372 جلد سوم).

درینایه متبرکه که خداوند جلو علی شانه یک عده از نعمات خود را به خاطر ما تازه میسازد مانند: باز هم از آفرینش آسمان و زمین یاد میشود. از میوه های غذایی مانند خرما و سیب و نارنج و کیله و دیگران که آب جزء مهم نموی شان بوده میسر ساخته است تذکر میدهد. از این که جویبار ها را برای سیستم آبیاری منظم در اختیار گذاشته است متوجه میسازد؛ امروز از انهار برای تفریح و انتقال مواد از یک محل به محل دیگر نیز استفاده میشود. و اینکه خورشید و مهتاب تحت یک دستور منظم مداوم در حرکت اند و ما را به آرامی شب و فعالیت های روز افتخار میبخشد متوجه میسازد. و ما بندگان مقصر هر چیز از او خواسته ایم برابما مهیا ساخته است؛ چند نعمتی از نعمات است که ذکر شد ولی اگر ما به شمردن همه ای نعمات بپردازیم آنها را حساب کرده نمیتوانیم و راست است که هستند مردمانی که غرق دنیای خود بوده عرض شکران بجا نمی آورند. علاوه، به ما پیام می رساند که در عالم دنیوی هم کسانی که برای شما چند قدم برداشته یا چند کلمه تدریس کرده و یا کمکی کرده که امروز شما به پا ایستاده اید باید قدر شناس باشید؛ و این هم مثالی از این اعجاز قرآنی:

"امروز 24 ماه می 2024 چند دقیقه قبل 4:30 عصر کولورادو که در جریان نوشته فوق بودم، خبر خوشی دریافتیم. داکتر تهمینه کوشان را که چند سال قبل به پروگرامریزیدنیسیشفاحانه Jamaica شهر نیویورک معرفی نموده بودم موفقانه تکمیل کرده است و گفت که: در شفاخانه دانشگاه نیویورک در یک پست اکادمیک و هاسپیتالست پذیرفته شده است. این موفقیت داکتر کوشان را برای خودش و فامیلش تبریک میگویم و بر من منت گذاشتند که از مسؤولیت من در مقابل نسل جوان ما قدر شناسی نمود". از شفاخانه تدریسی میکاکهریفرنس مرا درباره ای این دوکتور جوان پذیرفتند متشکرم. با این قدر شناسی خود دوکتور جوان مرا بی نهایت خورسند ساخت و نشان میدهد که زحمات والدین به هدر نرفته است.

ز- اسلام در باره ای کوه های محیط زیست:

31- در سوره ای نمبر 78 النبأ آیه 7 خداوند فرموده است: آیا نساخته ایم کوه ها را میخ ها (برای زمین) (شاه ولی الله دهلوی صفحه 703، پیام نور صفحه 142 جلد دهم و تفسیر کابلی صفحه 563 جلد ششم).

در این آیه کریمه آنچه بیان شده است یعد از سوالیه ای آیه ششم است که میفرماید: آیا زمین را مهد آرامش نگردانیدیم؟ بعضی مفسرین علامه سوالیه را با "آیا" در چند آیات بعدی نیز علاوه نموده اند. یعنی "آیا کوه ها را میخ زمین نساختیم؟". در باره ای کوه در بالا تذکراتی به عمل آمده است.

32- آیه نمبر 77 المرسلات آیه 27 جزء 29 خداوند فرموده است: و قرار دادیم در زمین کوه های مرتفع

و نوشانییدیم شما را آب گوارا (شاه ولی الله دهلوی صفحه 701، پیام نور صفحه 139 جزء دهم و تفسیر کابلی صفحه 555 جلد سوم).

در این آیه کریمه از آفریدن کوه های بلند و سر بفلک کشیده در زمین یاد شده خاطر نشان میسازد ازین کوه ها آب گوارا را برای آشامیدن باشندگان محیط زیست میسر نموده هم تذکر داده که چشمه های آب است که از قلب کوه و قعر زمین فوران دارد و در بحث آب از آن یاد کردیم.

33- در سوره ای نمبر 13 الرعد آیه 3 خداوند فرموده است: و او (الله) آن است که گسترد زمین را و نهاد در آن کوه های محکم (پیام نور صفحه 33 جزء 13 و تفسیر کابلی صفحه 305 جلد سوم).

در این آیه کریمه از نهادن کوه ها در زمین محیط زیست بیان دارد.

ابر و باد و مه و خورشید و فلک در کارند تا تو نانی بکف آری و به غفلت نخوری
همه از بهر تو سرگشته و فرمانبردار شرط انصاف نباشد که تو فرمان نبری
از دست و زبان که بر آید
کز عهده ای شکرش بدر آید
(از گلستان سعدی)

ح- اسلام درباره ای تساوی حیوانات و نباتات محیط زیست با انسان ها:

34- در سوره 6 الانعام آیه 38 خداوند فرموده است: و نیست هیچ جانوری در زمین و نه پرنده ای که پرواز میکند با دو بال خود؛ مگر ایشان جماعت ها هستند مانند شما، ما فرو گذاشت نکردیم در کتاب (لوح محفوظ) هیچ چیزی را، باز بسوی پروردگار خود محشور میگردند (شاه ولی الله دهلوی صفحه 159، پیام نور، صفحه 41 جزء هفتم جلد سوم و تفسیر کابلی صفحه 207 جلد دوم).

در این آیه کریمه خداوند نزد خود بین انسان و هر نوع جنبنده ای روی زمین فرق قایل نمیشود. پرنده و نباتات مثل انسان ها جینوم دارند (صفحه 370 تاریخچه محیط زیست) جینوم عبارت از DNA در نوه ای یکحجره است که در انسان ها دارای 23 کروموزومها که haploid یاد میشوند بوده معلومات مکمل در باره ای ارثیت و برای نمو و وظیفه حجره با خود دارد. جینوم به جسامت های مختلف دیده میشود؛ میتوکاندریا و ویروس و باکتریها ها جینوم کوچک دارند. جینوم انسانها حاوی سه بیلیون نوکلئوتید میباشد. یک گل نادر جاپانی که بنام Paris Japanica یاد میشود تقریباً 150 بیلیون نوکلئوتید دارد یعنی 50 برابر اندازه جینوم انسان بزرگ است که در این مرحله آنرا اشرف مخلوقات میسازد!

به آنهایی که زیر نام دین طفل و زن و سالخوردگان به قتل میرسانند، شفاخانه ها تخریب میکنند صدها طبیب و نرس و عمله شفاخانه زنده در گور می سازند، ژورنالستان را که چشم و گوش اجتماع اند برای اینکه جنایات شان بر ملا نگردد نابود میسازند و اضافه از 41 هزار نفر معصوم و بیگناه را این خونخواران گردن میبرند، میسوزانند و زنده در گور میسازند و باز میرقصند و لذت میبرند.... این گروه قطعاً اشرف مخلوقات گفته نمی توانیم بلکه بر مقام انسانیت توهین و بدتر از همان ابلیسی هستند که از خدا نافرمانی کرده اند؛ در دار دنیا آنچه ما داریم پیمان های بین

المللی هست که این ابلیس نماها از آن هم دوری می جویند؛ اینها ظالم هستند و خداوند ظالم را یاری نکرده بر آنها لعنت فرستاده است. محکمه بین المللی مستقل اینگونه ظالمها را قرار اصول و قدرتی که در دایره ملل متحد دارند محکوم نگاشته اند. در آیه سوره ای بعد بر مومنان وفا به عهد فرض شده است:

35- در سوره 5 المائده آیه 1 خداوند فرموده است: ای مومنان، وفا کنید به عهدها. حلال گردانیده شد برای شما چهار پایان (مواشی)، مگر آنچه خوانده میشود بر شما، حلال نیست صید در حال احرام. هر آئینه خداوند حکم میکند آنچه می خواهد (پیام نور، صفحه 142 جزء ششم جلد دوم و تفسیر کابلی صفحه 27 جلد دوم).

در این آیه کریمه اُنعام عبارت از شتر، گاو و گوسفند است (شاه ولی الله دهلوی در حاشیه ایصفحه 128). وفا به وعده های قرار داد و پیمانها اشاره شده است. به عباره ای دیگر وفا به وعده مخصوصاً بر مردم مومن فرض شده است. نقطه ای مهم دیگر حلال بودن شکار مواشی است ولی نه هنگامیکه احرام بسته اند.

ط- اسلام در باره ای شکار (17:18) و احترام به حیوانات محیط زیست:

36- در سوره 5 المائده آیه 94 خداوند فرموده است: ای مومنان، هر آئینه می آرماید شما را پروردگار شما به چیزی از شکار که می رسد به آن دست های شما و تیر های شما، تا متمیز کند خداوند کسی را که غایبانه از وی ترسد، پس هر که از حد بگذرد بعد از این، مر اوراست عذاب دردناک (شاه ولی الله دهلوی صفحه 148، پیام نور صفحه، 15 جزء هفتم جلد سوم و تفسیر کابلی صفحه 151 جلد دوم).

در این آیه کریمه در حالیکه اجازه ای شکار داده شده در حین زمان متوجه میسازد تا در شکارهای که با استفاده از تیر اجرا میدارید از حد تجاوز نکنید و در حقیقت خداوند می خواهد معلوم کند که باوجود ندیدن خدا او را در نظر میداشته باشند و یانه؟ و آنانی که از حد میگذرند عذاب دردناک نصیب میشوند.

در حدیث نمبر 1829 صحیح بخاری ترجمه عبد العلی نور احراری از عروه روایت شده است که عایشه رضی الله عنها گفت: رسول الله فرمود: پنج نوع از جانوران زیان آورند که باید در سر زمین حرم گشته شود: زاغ، زغن، عقرب، موش و سگ گزنده (صفحه 362 جلد دوم).

شکار، که بنام نخجیر (عمید) و صید نیز یاد میشود عبارت از پرکتسانسانهاست که برای پیدا کردن، تعقیب نمودن، گرفتار ساختن و یا کشتن حیوانات و حشی و حیوانات feral یا رمیده (جانوران وحشی که اهلی شده اند) مثل سگ، پشک، اسپ، خرگوش، شتر و خوک فعالیت دارند؛ کسی که شکار میکند شکاری نام دارد. شکار در حدود سه میلیون سال تاریخ دارد. شکار به مقاصد مختلف مثل تهیه گوشت برای تهیه غذا، پوست، استخوان، عاج حیوان از یکسو و سپورت از سوی دیگر رایج است. برای شکار در اکثر ممالک وقت معین برای نوع خاص حیوان تعیین شده شکاری باید اجازه شکار نمودن داشته باشد که اصل اساسی همان زجر و شکنجه ندادن حیوان

است. در اسلام اسراف در شکار حیوانات روا نیست یعنی فقط برای ضرورت شکار صورت گیرد ورنه در دوام نسل شان سکتگی رخ داده اگر کنترل نشود نسل های شان از بین خواهد رفت. در اسلام استفاده از سگ شکاری تربیه شده مجاز است. گوشت شکار دریایی و بحری با مردن شان حلال میشود ولی اگر در خشکه میرسد و هنوز هم حیات است باید سرش بریده شود....

37- در سوره 7 الاعراف آیه 73 خداوند می فرماید: و فرستادیم به سوی قوم ثمود، برادر شان صالح را و گفت: ای قوم من، عبادت کنید خدا را نیست شما را هیچ معبودی غیر او، هر آئینه آمده است به شما دلیلی از جانب پروردگار شما، این ماده شتر بیست پیدا کرده ای خدا برای شما نشانه، پس بگذارید که بچرد در زمین خدا و نرسانید او را هیچ مشکلی، که آنگاه بگیرد شما را عقوبت درد دهنده (شاه ولی الله دهلوی صفحه 192، پیام نور صفحه 122 جزء هشتم جلد سوم و تفسیر کابلی صفحه 367 جلد دوم).

38- در سوره 11 هود آیات 64 و 65 خداوند فرموده است: (صالح پیامبر گفت) و ای قوم من، این است ماده شتری که خدا فرستاده است برای شما نشانه؛ پس بگذارید او را تا بخورد در زمین خدا و نرسانید به وی هیچ ضرری؛ آنگاه بگیرد شما را عقوبت نزدیک. پس کشتند ناقه را و پس (صالح) گفت: بهره مند شوید در خانه هایتان سه روز، این وعده ای بدون دروغ است (شاه ولی الله دهلوی صفحه 275، پیام نور، صفحه 153 جزء 12 جلد چهارم و تفسیر کابلی صفحه 174 جلد سوم).

در این آیه کریمه رویداد قوم ثمود (عاد) که پیامبر شان صالح پیامبر بود و مورد آزمایش خداوند قرار گرفته بودند تذکر یافته است. موضوع آزمایش خلقت ماده شتری بود که به قوم ثمود امر شد تا این مخلوق خدا را محترم شمرده برایش ضرر نرسانند و بگذارند که در زمین خدا بخورد یا بچرد. ولی این مردم از امر خدا سر زدند و شتر را کشتند که بزودی به عذاب خداوندی روبرو گشتند که زلزله شدید بود و آنها در زیر چتر خانه های شان معدوم شدند (سوره 77 الاعراف آیات 77 و 78). پیام این آیه برای مردم اینست که حیوانات جزء محیط زیست هستند حمایت شده اند و بگذارید که در چراگاه ها خود را تغذیه نمایند و به آنها ضرر نرسانید. امروز هستند ظالماتی که چراگاه ها را که یگانه منبع تغذیه حیوانات است از بین برده غصب میکنند.

و اینک چند حدیث نبوی ﷺ در باره ای حمایت از جانوران:

حدیثی از قول ابوداؤد (شماره 2548) که رسول اکرم فرموده است: " در مورد این جانوران از خدا بترسید. آنها را به شکل شایسته سوار شوید و بشکل مناسب به مصرف غذا برسانید (صفحه 87 شفیق یونس).

از قول ترمذی (2858) و ابوداؤد (شماره 2569) روایت شده که پیامبر اسلام (ص) گفته است: هر گاه شما در محلی سر سبز سفر میکنید به شتر تان آنچه را لازم است بدهید. و زمانی که به جای خشک و بی آب سفر میکنید، در حمایت امکانات حیوان سواری تان عجله نمائید (صفحه 89 شفیق یونس).

باز از قول ابوداؤد (شماره 2549) روایت شده است: وقتی که پیامبر (ص)

در باغستان مسلمانی رفته بود شتری را دید که نعره میکشد. پیامبر (ص) به شتر نزدیک شد و در کوهان او دست کشیدند. سپس مالک شتر را نزد خود خواسته به او گفتند: " تو بخاطر این شتر از خدا که تو را صاحبش گردانیده نمی ترسی؟ این شتر شاکی از آنست که تو او را گرسنه نگاهداشته و پیوسته از او برای کار هایت استفاده میکنی" (صفحه 90 شفیق یونس).

به قول النوای An-Nawawi (2007) به گفته انس، پیامبر خدا بستن حیوانات را پیش از ذبح شان منع کرده اند. حضرت پیامبر اکرم (ص) حیوانات را دوست داشتند و به آنها احترام داشتند. مسلم، مینگارد که به گفته ابو عباس آنحضرت (ص) روزی خری (مرکبی) را دید که در رویش تاپه زده شده بود. ایشان این عمل را پنهان دانسته فرمودند: " خدا کسی را که آنرا تاپه کرده است لعنت کند" (صفحه 90 شفیق یونس)

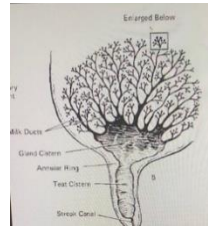
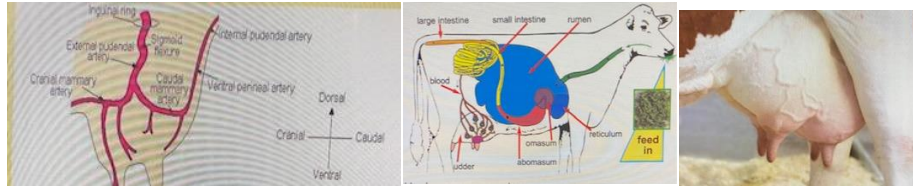
در امریکا و اروپه فیلسوفان، قانوندانان و دانشمندان چونر نارد رولن Bernard Rollin استاد در دانشگاه ایالتی کولورادو که از 1943 تا 2021 حیات داشت مبارزات جدی انجام داده اند که منتج به طرح قانونر فاه حیوانات یا Animal welfare Act گردید پروفیسور رولن در سال 1985 به آن قانون ضمیمه ای مهم علاوه نمود.

ی- اسلام در باره ای مفاد چهار پایان محیط زیست:

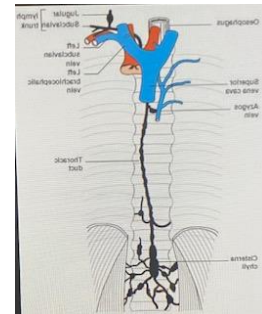
39-در سوره 16 النحل آیه 66 خداوند فرموده است: و هر آئینه شما را در چهار پایان پندی هست، می نشانیم شما را از آنچه در شکم هایشان است از میان غذا های هضم شده در معده و خون، شیر خالص گوارا برای آشامیدگان (شاه ولی الله دهلوی صفحه 329، پیام نور ، صفحه 107 جزء 14 جلد پنجم و تفسیر کابلی صفحه 471 جلد سوم).

محترم پروفیسور شفیق یونس در تعبیر این آیه کریمه اشتباه نموده این شیر نوشیدنی را به "کیلوس یا لُنف" تشبیه نموده در حالیکه واضحاً درین جا بیان شیری است که ما از نوشیدن و مفاد آن بر خوردار میشویم نه کیلوس یا لُنف که جناب شان نوشته اند؛ بیاید لُنف را کمی عمیقتر از نظر بگذرانیم:

لُنف یا Chylus، جزء سیستم او عیه و قنات لُنفای بوده مایع لُنف اول در توازن مایعات بدن، دوم تسهیلات جذب شحم مواد غذایی از جدار روده ها جهت استقلال یا ذخیره ، سوم سیستم معافیت یا امیونیتی را بهتر و مهیا میسازد. او عیه لُنفای، مایعات بین النسج را جذب نموده از خریطه گگ لُنف یا Cisterna Chyli که در عقب شریان ابهر و در مقابل جسم فقرات قطنی اول و دوم (L_1 و L_2) قرار داشتهقنات صدری یا Thoracic Duct از آنجا شروع میشود. بعد این قنات، در زاویه ورید وداجی و تحت الترقوی در قاعده گردن داخل جریان خون میگردد (ویکیپدیا) که با تولید شیر فرق فاحش دارد. "میان سرگین و خون" که تعبیر کاملاً نادرست است ضرورت به توضیح فزیولوژیکی دارد:

پستان گاو، دوری از روده کلان (محل سرگین)، دوران خون و تولید شیر؛ از گوگل

سیسترناکاپلی با cisterna chyli و قنات صدی از گوگل

در شروع قرن 19 مطالعات عمیق در باره ای آناتومی، هستولوژی، فیزیولوژی تولید شیر در پستان گاو یا udder صورت گرفت (19). پستان گاو در قسمت بطنی (شکم) ناحیه مغربی (که ناحیه سرگین تعبیر شده) در خط متوسط قرار دارد. هر پستان متشکل از چهار غده است؛ طوریکه: پستان به دو حصه که در دو طرف خط متوسط میباید تقسیم شده بعد هر قسمت دوباره به دو حصه ای دیگر تقسیم میشود. و هر کدام از خود نوک پستان دارد. سیستم و عایی عصبی و تعلیقی هر پستان مختص بخودش است. با شراین کوچک با هم ارتباط دارند. محتویات عمده ای غذایی شیر که شکر، پروتین و شحم است از خونی که در پستان جریان دارد تهیه میشود (گوگل Copilot). از جانب دیگر و قتیکه پستان در بین دو ران دیده میشود نزدیک به حوالی ناحیه مقعد حیوان نیز میباید که بصورت ظاهری خیلی هویداست و مفسرین قدیم و معاصر از همین نزدیکی الهام گرفته تعبیر "سرگین" داده اند. پس آنچه در این آیه ذکر شده تائید قرآن است که باتاسف از طرف همه نظر به عدم معلومات آناتومی و فزیولوجی تعبیر نامناسب داده شده: "شیر از خون در پستان حیوان که در بین دو ران وجود دارد تهیه میگردد" باید تعبیر شود.

ک- اسلام در باره ای زنبور عسل محیط زیست:

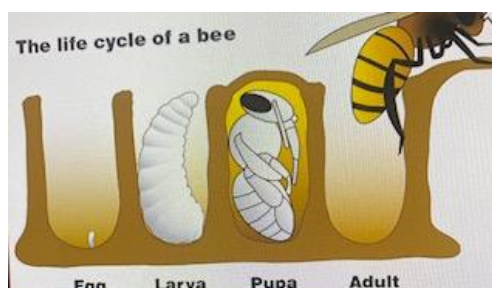
40-در سوره 16 النحل آیات 68 و 69 خداوند فرموده است: و الهام نمود پروردگار تو به زنبور عسل که بساز خانه ها در کوه ها و خانه در درختان هم و از آنچه مردمان بنا میکنند. سپس بخور از هر جنس میوه ها، برو در راه های پروردگار خویش رام شده (به) آن راه ها، از شکم این زنبوران

آشامیدنی که گوناگوناست رنگهایش، در آن آشامیدنی شفاهی است برای مردم ، (هر آینه) درین مقدمه نشانه است برای قومی که تفکر میکنند (شاه ولی الله دهلوی صفحه 330/329، پیام نور، صفحه 108 جزء 14 جلد پنجم و تفسیر کابلی صفحه 473 جلد سوم).

در این آیه کریمه در باره ای زنبور عسل معلومات ارائه شده برای شان الهام شد که در کوه ودرخت و مالکیت های مردم خانه بساز هر نوع میوه را صرف کن و با اطاعت بر مسیرت دوام بده. از شکم این زنبور عسل آشامیدنی شیرینی بیرون میآید که رنگ های مختلف داشته شفا بخش استند؛ یعنی دو موضوع بحث شد: زنبور عسل و آشامیدنی شیرین که عسل است که معلومات مختصر در باره ای شان تقدیم میگردد:

زنبور عسل(20-21) از جمله حشرات بالدار است که در ساختن آشیانه خود شهرت دارند. این آشیانه، کندو یا Hive نام دارد که از موم ساخته شده متشکل از صدها و هزاران لانهگک های سلول شش ضلعی بوده غذا و Nectar یا شیره شیرین که از گل ها جمع آوری گردیده در آنجا ذخیره شده مسکن برای تخم و لاروا و شفیره ها (larva و pupae) نیز میباشد.

تشکیلات زنبور عسل، شامل ملکه است که وظیفه وی تکثیر و توالد دوامدار نسل است، کارگر که همه ماده بوده مسؤل جمع آوری پولن از گلها میباشد محافظت کندو را هم بدوش دارند و زنبورهای نر است که فقط مسؤل بار دار ساختن ملکه می باشند. در یک کندو: یک ملکه، بین 30 تا 50 هزار کارگر و بین 1-2 هزار زنبور عسل نر موجود میباشد (ویکیپدیا).

از تخم تا لاروا، شفیره و زنبور عسل کارگر از گوگلانترنیت

زنبور های عسل کارگر تخم گذار(22) یا Laying worker bee وقتی فعال میگردند که ملکه در وظیفه بارداری خود موفق نباشد تخم های القاح نشده را در عدم فعالیت یا موجودیت ملکه تولید میکنند و تنها جنس مذکر زنبور عسل ازین نوع تخم ها تولید میشود. وهم در یک کولونینورمل، یک فیصد کارگران، تخمدانانی دارند که میتواند تخم تولید کند که تعداد آن بی نهایت کم است. کارگران تخم گذار، وقتیکه چوپه های نو یا open brood ممتلی که توسط ملکه کاهل صحتمند تولید میشد به میان نیاید به فعالیت آغاز میکنند. بصورت نورمل عطر فیرومونچوپه که بنام "فیرومون شناخت چوپه" یا brood recognition pheromone یاد میشود آزاد شده مانع انکشاف تخم های زنبور عسل کارگر میشود.

کارگران تخم گذار وقتی ظهور میکنند که کولونی ملکه توسط زنبور های یاغی و باغی مورد تهاجم قرار گیرد و یا اینکه از باعث گرمی شدید، سردی وخیم و معروض شدن به حشره کش ها و غیره موفق به تکمیل وظیفه ای خود نگردد و یا با یک ملکه باکره جوان جاگزین شود. عملیه به میان آوردن کارگران تخم گذار هفته ها بکار دارد.

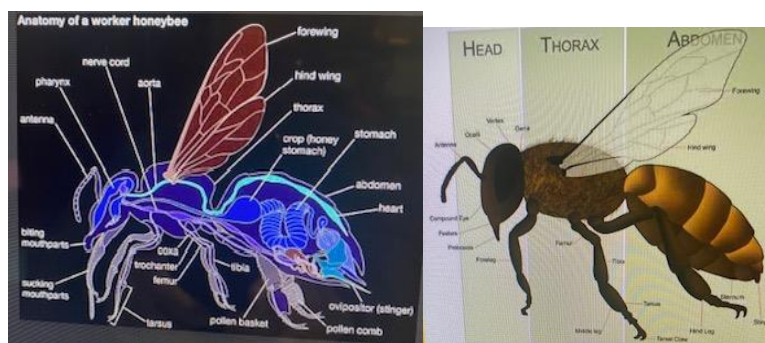
فیرومون عطری است که توسط چوچه های بی سرپوش یا uncapped که بنام (ob) open brood یاد میشوند آزاد میگردد (23). فیرومین آزاد شده، "نرس زنبور عسل" را که یک کارگر با مسئولیت تغذیه و توجه به زنبور در حال نشو و نما دارد و خادم ملکه میباشد سعی میوزدتا ملکه را متمرکز به تخم گذاری نگاه دارد، غذا های مقوی برای لاروای در حال نمو زنبور عسل مهیا میسازند (ویکیپدیا) کمک میکنند.

دو نوع فیرومون وجود دارد: یکی بنام "فیرومون عطر چوچه یا brood easter pheromone (bep) یاد میشود که توسط لاروای پنج روزه تولید شده عطرش توسط لاروا به زنبور و از زنبور به زنبور پخش میشود. دومی E-β-ocimene یاد شده توسط لاروا های سه روزه تولید میشود؛ این عطر فیرومون شان مُفر بود کیله مانند بوی دارد.

موم زنبور عسل (24) یا Beeswax که بنام cera alba نیز یاد شده است در حقیقت موم طبیعی بوده توسط زنبور کارگر تولید میشود. موم توسط هشت عدد غده های که موم ساز اند تولید میگردد. کارگران کندو آنرا جمع نموده در لانه گک ها برای ذخیره عسل و حمایت لاروا و شفیره یا pupa در داخل کندو استعمال میکنند. از نظر کیمیایی، موم، در اصل حاوی ایسترهای esters شحمی و انواع مختلف الکهول های زنجیر دراز میباشد. وهم تذکر یافته (22,23) که زنبورها پهلوی همدیگر جمع شده و حرارت محیط خود را به 33 درجه سانتیگراد نگه میدارند. در این حرارت غدوات موم ساز فعال گردیده از طریق منفذ های کوچک موم برنگ زرد مانند در روی شکم شان فرش میگردد. اول رنگ شفاف داشته بعد در اثر ذخیره رنگ زرد مومی را بخود میگیرد. از موم در طب، صنعت شمع سازی، لوازم آرایشی، آرت رسامی با موم داغ که Encaustic painting نام دارد استفاده شده است. در سابق قدیم موم در مهر نمودن اسناد استفاده میشد که بنام مهر و لاک یاد میگردد.

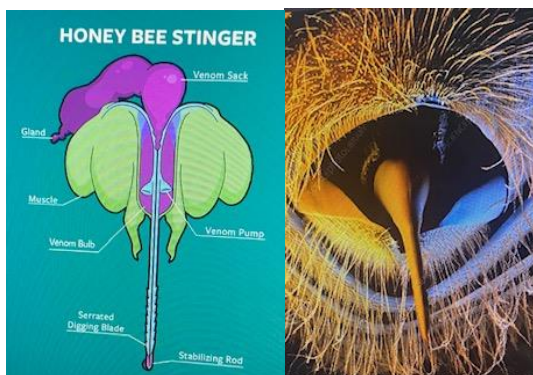
اناتومی جسم خارجی زنبور عسل متشکل است از: راس، صدر، شکم، بال ها، پاها و جهاز نیش زنی. در ساختمان داخلی شکم دو معده وجود دارد: **معده که عسل جمع میشود و معده ای که هضم غذا به دوش دارد.**

نوع مشهور زنبور عسل Apis mellifera است که بصورت تجارتي برای تولید عسل و انتقال مواد مذکر گل بنام pollen grain یاد شده عملیه مذکور اصطلاح pollenization دارد، استفاده میشود. زنبور عسل پای عقبی خود را که در سطح خود ساختمان شانه (شانه موی) مانند دارد در محل غنی از پولنبردهپولن را جمع میکند. بال های کوچک دارند که 230 بار در یک ثانیه بال میزند (25) و با این بال زدن رطوبت را از عسل دور میسازند. در داخل جسم، شکم شان نزدیک به قسمت ظهري یا پشت زنبور عسل قرار دارد. دارای سه جوره پا و سه جوره بال هستند. رنگ بدن شان زرد، سیاه و نارنجی بوده میتواند.

ساختارهای آناتومیکی داخلی و خارجی یک زنبور عسل کارگر از گوگل-انترنیت

زنبور عسل نیش دارد (25) و اگر اذیت نشوند از آن استفاده نمیکنند و اگر یک زنبور کارگر نیش بزند کمی بعدتر میمیرد. پنج چشم دارند: دو چشم بزرگ که در دو طرف سر توپ شده اند بنام "چشم های مرکب یا compound eyes" نام گرفته اند، و سه چشم کوچک در بالای سر شان دیده میشوند. نیش زنبور عسل از نیش دیگر زنبور ها با داشتن خار یا barb فرق دارد و تنها در نیش کارگر دیده میشود که در بین این خار مانند ها مستور بوده ساختمان عضلی داشته و غده ای که زهرش را میسازد درین قسمت وجود دارد. pheromone lubricant یا فیرومون چرب کننده را هم این غده میسازد.

نیش و جهاز نیش زنبور عسل کارگر از گوگل انترنیت

نیشزن یا stinger دارای سه قسمت است: یک - ساختمان سوزن مانند، دو - ساختمان متحرک به دو طرف کانال انتقال زهر، سه - عضلات در دو طرف کانال وجود داشته در بالای آن خریطه جمع آوری زهر قرار دارد که زهرش از غده ای تولید زهر میآید. عضلات که تعصیب شده اند در حرکت پمپ زهر به صوب نیش که ساختمان اره مانند دارند وظیفه دارد. زنبور عسل نیش را در جلد فرو نمی برد بلکه افزاز زهر از غده ها بعد از تماس در ناحیه ای که تخریش یا جرحه تولید میکند پمپ زهر صورت میگیرد. یک پمپ در هر دو طرف ساختمان سوزن مانند که نیش است موجود بوده دو بصله که در دو طرف کانال انرا حمایت میکند دیده میشود. نیش دوباره بداخل جهاز برگشته در محل نیش زده گیباقی میماند که باید هر چه زود تر دور ساخته شده با کامپرس های سرد پوشانده شود. سبب مرگ کارگر پاره شدن وسیع شکم است و این یگانه حشره است که بعد از نیش زدن میمیرند.

زهر نیش زنبور عسل دارای هستامین، پپتید، melittin، فوسفولایپیز A₂، هیالورینداز و اسید فوسفاتاز میباشد. سه مواد کیمیایی اخیر از الرجن یا الرژی تولید کنندگان مهم میباشند. میلیتین، انتجینیک بوده در بدن سبب تولید انتی بادی میگردد. این انتی بادی که در خون موجود میباشد با نیش دیگر که الرژن یا انتجین است داخل دوران خون مجروح شده عکس العملانتجن- انتیبادی صورت گرفته اعراضالرژی نمایان میگردد که ممکن سبب مرگ شود. گروه نرینه نیش ندارند. فیرومون هشدار دهنده زمانی افزاز میگردد که زنبور یک حیوان دیگر را نیش زده بوی کیله بخش میکند. اگر کارگر یک حشره ای دیگر را نیش بزند بخودش ضرر نمی رسد.

پنج چشم دارند: دو چشم بزرگ که در دو طرف سر موقعیت دارد و به نام چشم های compound یا چشمان مرکب نام گرفته اند و سه چشم کوچک دارند که در بالای سر شان دیده میشود. چشمان مرکب، دارای تعداد زیاد واحد های دید بنام ommatidia میباشند که ساختمان شش ضلعی داشته در بین هریک اوماتیدیا یک عدسیه وجود دارد که تعداد مجموعی شان بین پنج تا هشت هزار میرسد. روشنی به سگنالیسایله ای تبدیل شده توسط مغز زنبور تعبیر میشود. و در حین زمان اشکال و رنگ ها را در چند طرف دیده میتوانند. چشمان کوچک که چشمان ساده اند به نام Ocelli یاد میشوند هر کدام یک عدسیه داشته سینسور sensor های روشنی بوده به استفاده از موقعیت آفتاب حتی در روزهای ابر آلود وظیفه رهیابی به دوش دارند.

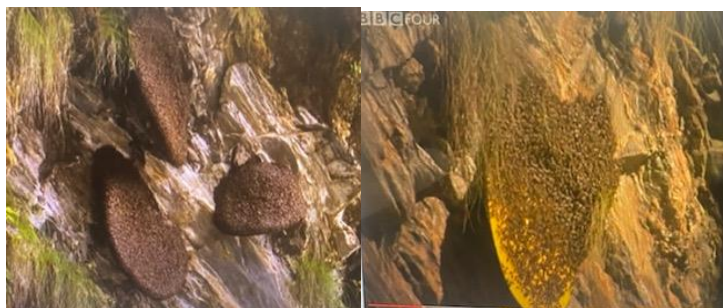

پنج چشم زنبور عسل از گوگل-انترنت

برای دفاع خود زنبور عسل، از نیش خود استفاده میکنند و با آزاد ساختن فیرومون (26-27) یا Pheromone یک سیستم هورمونی است که مغلق ارتباطی را با 15 عدد غده های که مرکبات متعدد تولید میکند ایجاد میکند. این پیام رسان کیمیایی توسط ملکه، کارگر و جنس مذکر یا drone هم کارگر های تخم گذار (Laying worker bee) افزاز میگردد تا دیگر زنبور های عسل را از حضور دشمن آگاه سازند. پیامهای کیمیایی توسط آنتن ها و دیگر قسمت ها بدن شان گرفته میشود. این مواد بصورت مایع مفر (volatile) و یا غیر مفر (un-volatile) تولید شده توسط تماس مستقیم چون مایع یا بخار انتقال میآیند. فیرومون ها انواع مختلف دارند (22).

زنبور عسل، انتخاب ساختن محل سکونت و کندوی خود را قسمیکه در آیه کریمه بالا تذکر یافت در کوه و درخت و ملکیت های مردم ساخته و عسلتولید شده رنگ های مختلف داشته شفا بخش می باشد.

در سال 2013 تلویزیون چهار BBC زیر عنوان حشرات یا Insects پروگرام دلچسپ در باره ای شکار بزرگترین کندوی زنبور عسل جهان در کشور نیپال و کوه های همالیا نشر نمود. برای دزدی این مخازن عسل که از گل های دُور و پیش تهیه شده یک گروه سخت کار محلی به بلندی 400 متر و قبول افتادن به زمین و نیش زدن زنبور، مجهز با زینه و سبد ها بوده کندو ها را جمع آوری نموده شادانیر میگردند. بی بی سی همچنین راپور داد که سالانه 1.2 ملیون تن عسل در جهان تولید میشود؛ این مقدار جمع آوری طوریبست که هر زنبور در یک سال فقط یک قاشق عسل تولید میکنند. و BBC رنگ های مختلف (25:30) عسل را نیز نشان داد.

بزرگترین کندو یا hive عسل جهان در کوه های همالیای کشور نیپال (30) BBC/یوتیوب

عسل به رنگ های مختلف از BBC - یوتیوب

عسل (28:29) یا Honey: به نام انگبین یا انجبین و شهد نیز یاد میشود یک ماده لزوجی شیرین بوده که توسط نسل های مختلف زنبور که مهمترین شان زنبور عسلاند و در قرآن کریم در سوره ای نمبر 16 النحل جزء 14 از آن ذکر نموده تولید میشود. طوریکه در بالا تذکر یافت امروز از یک نوع آن که نام علمی Apis mellifera دارد عسل تجارتي تهیه میگردد. کارگران زنبور عسل را از شیره ای شیرین گل ها که Nectar یاد میشود عسل میسازند. Refinement یا تصفیه به دو طریق صورت میگیرد یکی - در خود هر زنبور از طریق regurgitation یا برگشت غذا به بلعوم و دهن با فعالیتانزایمی و دیگر- در کندو از طریق تبخیر آب تا عسل غلیظ و لزوجی گردد.

زنبور عسل، شهد را در کندو ذخیره میکند. کندو متشکل از یک ساختمانی از موم است که به آن اصطلاح honeycomb داده شده عبارت از صدها و یا هزاران سلول یا لانه گک ها شش ضلعی زیبا اند که کارگران می سازند و عسل ذخیره میشود و لاروا نمو میکند.

شیرینی عسل از باعث غلظت زیاد مونیو سکراید ها مانند فروکتوز و گلوکوز میباشد. یک قاشق عسل که 15ml میباشد در حدود 190 KJ (کیلو جولز) دارد مطابق 46کیلو کالوری انرژی غذایی در فرد تولید میکند. عسل خراب نمیشود چون اکثر مایکروگانیرم ها وسط عسل را برای روئیدن خود مناسب نیافته اند. در تحقیقات باستان شناسی شهد قابل استفاده بعد از هزارها سال دریافت شد.

کندوی زنبور عسل در درخت و ملکیت مردم از گوگل

شهد توسط زنبوری تولید میگردد که شیره ای گل را مکیده و جمع کرده است. در اثنای جستجوی گل های مناسب یک قسمت شیره را برای تقویه عضلات بال های خود به مصرف می رسانند. عسلی که هنوز هم آب دارد و تبخیر نشده است بنام عسلک یا ماده ای شیرین (honeydew) یاد شده است. کارگر خواه با عسلک و یا نیکتار تغذیه شود. این مایعات آبگین را از طریق آلهچوشنده ای خود یا proboscis چش نموده محصولات خود را به معده عسل زنبور کارگر وارد میسازند - این جوف در بالای معده ای غذایی زنبور کارگر قرار دارد.

در زنبور *Apis mellifera* معده ای غذایی تقریباً 40ml مایع را نگاه کرده میتواند که تقریباً نصف وزن زنبور کارگر است. برای جمع آوری این مقدار نیکتار اضافه از یک هزار گل های رنگا رنگ تقریباً در ظرف یک ساعت مکیده میشود. زمانیکه نیکتار داخل معده ای عسل کارگر گردید انزایم های لعاب دهن و پروتین غده ای تحت بلعوم افزاز میگرددند. اینها مواد قندی مغلق چون نشایسته و سوکروز را به فروکتوز و گلوکوز تبدیل میکنند.

زنبورهای کارگر بعد از حمل مقدار مکفی شیره ای گل ها به کندو بر گشته آنچه دارند به کندو انتقال میدهند. عسل نظر به نوع شیره ای گل و یا شگوفه نام گرفته است مثل: شهد نارنج، شهد گل های وحشی، شهد شبدر یا clover و یا کشور و محل تولید کننده مثل شهد کالیفورنیا، شهد نیبال، شهد کولورادو، شهد نیوزیلاندو دیگران تصنیف شده اند. ارزش غذایی عسل در صد گرام آن 1,270 KJ یا 304 کیلو کالوری میباشد بیشتر از فروکتوز حاصل شده سبب تزئید وزن نمی گردد؛ حاوی 17% آب، 82% کاربوهدریت بوده شحم، پروتین و الیاف در حدود یک فیصد است. عسل در طبابت برای التیام زخم ها و سوختگی، انتی بیوتیک موضعی و تداوی سرفه موارد استعمال دارد.

رنگ عسل قسمیکه BBC تذکر داده از سفید روشن تا سیاه وجود دارد و به نوع شیره ای مورد استفاده، منطقه که شیره مکیده شده و مدت نگهداری آن تغییر رنگ صورت میگیرد. ولی هیچ تفاوتی بین کیفیت عسل های تیره و روشن و مدت نگهداری آن وجود ندارد (30:31).

ل- اسلام در باره ای فساد محیط زیست:

41- در سوره 30 الزوم آیه 41 خداوند فرموده است: **ظاهر شدن فساد در بر و بحر به سبب آنچه که به عمل آورده دستان مردمتا بچشاندایشان را جزای آنچه عمل کرده بودند تا شاید ایشان باز گردند** (شاه ولی الله دهلوی صفحه 491، پیام نور، صفحه 152 جزء 21 جلد هفتم و تفسیر کابلی صفحه 46 جلد پنجم).

در این آیه کریمه از **ظهور فساد در بر و بحر که از طرف خود مردم در محیط زیست به میان آمده** ذکر شده است. این ادعا از طرف پروفیسوران برنده جایزه ای نوبل که مردم عامل بحرانهای محیط زیست انسانها میباشد هم تایید شده هوشدار میدهد که این فساد باید برگردانده شود.

قرار معلومات دانشگاه پرینستون (ویکیپدیا) پروفیسور Syukuro Manabe استاد فزیک در سال 1960 مدلی را در باره ای رول گازهای گلخانه، کاربن دای اکسید و اوزون در دوام و تغییر ساختمان حرارتی اتموسفیر عرضه داشت. این کار علمی او را برنده **جایزه نوبل فزیک** در سال 2021 ساخت.

با تاسف، که گروه طالبان درختان پر میوه را قطع کرده اند، مزارع را سوختاند هاند و پاکستان درختان چوب تراش را از جنگل قصاداً از بین برده اند و ریشه درختان پسته را از بیخ کشیده اند و جفایی در حق محیط زیست مردمان محلی روا داشته اند. علاوه، جنگ ها در زمین و تخریب محیط زیست توسط بمب ها و مسابقات تسلیحاتی در فضا هوشدار همان عواقب تباہ کننده میباشد.

مفسد ساختن بحر بدست انسانها و لطمه به حیات یحری از گوگل

حدیث حضرت پیامبر در باره ای **نظافت محیط زیست** به روایت ابوهریره پیامبر و فخر کائنات فرموده است:
"از دو چیز که نفرین خداوند را بیار می آورد پیر هیزید: پرسیدند آن دو چی هاند؟ فرمود: در راه عام کثافت کردن و انداختن و در جای سایه ای که در آن مردم می نشینند"؛ مسلم (صفحه 98 شفیق یونس)

42- در سوره 2البقره آیات 58 و 59 خداوند فرموده است: و یاد کنید هنگامی را که گفتیم: داخل شوید در این آبادی (بیت المقدس) پس بخورید از آن هر چه میخواهید (از) خوردنی های فراوان و داخل شوید به دروازه سجده کنان و بگوید (خدایا) بخشش (ما را) تا بیاوریم گناهان شما را و بزودی زیاده خواهیم داد نیکو کاران را. پس تغییر دادند کسانی که ظلم کردند (تبدیل کردند) سخن را به غیر آنچه گفته شده بود (حطه را به حنطه)، پس نازل کردیم ما بر کسانی که ظلم کردند عذابی از آسمان به سبب فسادی که میورزیدند (شاه ولی الله دهلوی صفحه 9، پیام نور، صفحه 31 جزء اول جلد اول و تفسیر کابلی صفحه 46 جلد اول).

در این آیه کریمه هدایت داده شده تا در قریه که برایشان مد نظر گرفته شده سجده کنان با حالت خشوع و خضوع داخل شوند و از خوردنی های فراوان که ممکن مقصد خرما و زیتون و انگور باشد صرف نمایند و هم از گناهان بخشش طلب کنند تا بخشیده شوند و کسانی که نیکو کار اند در تعدادشان افزود بعمل آید. ولی ظالمان محل، آنچه فرمان داده شد تغییر دادند و به عوض "حطه" که طلب آمرزش معنی دارد حنطه که معنی گندم و کشاوری دارد تغییر دادند (شاه ولی الله دهلوی حاشیه صفحه 10) و ظلم کردند که در مقابل این فسق و فسادشان جزای شدید از آسمان نازل شد.

خداوند به مردم اسرائیل اجازه داد که در سرزمین فلسطین با شکران فضل و مرحمت الهی داخل شوند و از تولیدات آن استفاده نموده طلب آمرزش از گناه های قبلی نمایند. و سجده کنان: به تعبیر من اطاعت از اوامر الهی و زیست با امنیت و آرامی است.

43- در سوره ای نمبر 2البقره آیه 11 خداوند فرموده است: و هنگامیکه گفته شود که فساد نکنید در زمین گویند جز این نیست که ما اصلاح کاریم. (شاه ولی الله دهلوی صفحه 4، پیام نور صفحه 14 جزء اول جلد اول و تفسیر کابلی صفحه 12 جلد اول).

در این آیه کریمه بیک نکته مهم دفاع مفسدان از فسادشان اشاره شده است. یعنی فساد پیشه گان که چهره های گوناگون و پیش آمد های فریبنده دارند هیچوقت از فساد مالی، اخلاقی، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی خود دست بردار نبوده بلکه از آن دفاع مینمایند. ما امروز تایید این فرموده الهی جل و علی شان را در فساد دولتمردان سابق و ظالمان طالبی و جنگ های شرق وسطی به چشم سر ملاحظه داریم.

44- در سوره ای نمبر 7الاعراف آیه 56 خداوند فرموده است: و فساد نکنید در زمین بعد از اصلاح آن و بخوانید او را با بیم و امید بدرستی هر آئینه رحمت خدا نزدیک است به نیکو کاران (شاه ولی الله دهلوی صفحه 190، پیام نور، صفحه 116 جزء هشتم جلد سوم و تفسیر کابلی صفحه 356 جلد دوم).

درین آیه کریمه امر شده است که فساد نکنید. پس آنکه فساد میکند از فریضه قرآنی سرکشی نموده دیر یا زود به سزای گناه اعمال خود رسیدنی استند. خاصتا این امر متوجه کسانی است که بعد از بهبود در امور مالی، اخلاق، اجتماعی، اقتصادی و سیاسی زمین: تخریب محیط زیست، تخریب مزارع، قتل و بی عدالتی، پارچه ها ساختن کتاب، ویرانی کتاب فروشی، غصب مالکیت های مردم و بیرحمانه زن را بعد از این که در تعلیم و تربیت و مقام اجتماعی شان اصلاحات رخ

داد محبوس خانه ساختند.... و هم هدایت داده شده که خدای لایزال را هم با بیم و هم با امید طلب کنید.

45- در سوره ای نمبر 2 البقره آیه 60 خداوند فرموده است: و آن وقت آب خواست موسی برای قومش گفتیم ما: بزن با عصای خود، سنگ را. پس روان شد از آن دوازده چشمه؛ و به تحقیق دانست هر قوم محل آب نوشیدن شانرا ، گفتیم یخورید و بنوشید از روزی الله و از حد مگذرید در زمین چون مفسدان (پیام نور، صفحه 32 جزء اول جلد اول و تفسیر کابلی صفحه 47 جلد اول).

در این آیه کریمه به پیروان خود قرآن مجید پیام میدهد که خداوند جلوعلی شانه به دعای تقاضای آب حضرت موسی برای قومش لیبیک گفت و با زدن عصایش بر سنگ دوازده (12) چشمه برای شان جاری شد و مردم هر قبیله محل آب نوشیدنی خود را دانستند که موهبتی بود از جانب الهی. ضمناً، بر ایشان امر شد که بخورید و بنوشید ولی مانند فساد کاران از حد نگذرید. ولی پیروان حضرت موسی که بنی اسرائیل استند در مقابل اوامر خداوندی تقصیر ها کرده اند. همیشه در فساد روی زمین حصه داشته و آخرین فساد شان نسل کشی مردم فلسطین است که برای ده ها سال دوام دارد و در سال 2024 به اوجش رسید.

46- و در سوره ای نمبر 2 البقره آیه 205 خداوند فرموده است: و چون ریاست پیدا کند بشتابد در زمین تا فساد کند در آنجا و نابود کند زراعت و نسل مواشی را و خداوند دوست نمیدارد فساد را (شاه ولیالله دهلوی صفحه 39، پیام نور، صفحه 100 جزء دوم جلد اول و تفسیر کابلی صفحه 174 جلد اول).

در این آیه کریمه باز هم به آن فساد پیشه گانیرا که به ریاست میرسند و بعد در زمین، زراعت و مواشی را نابود میسازد اشاره شده و نا خشنودی حضرت باری تعالی را در برابر فساد شان نگارش میدهد. در حیات امروزی اگر نیک بنگریم این آیه مصداق کامل دارد: خداوند یهود را یک قسمت زمین داد و کشور اسرائیل تشکیل شد. اما از همان روز اول از حد خود گذشتند و برای ده ها سال فلسطینی ها را کشتند، فساد کردند، مزارع زیتون را تخریب نمودند و اکنون در غزه نسل کشی دارند و در لبنان درگیر جنگ اند که خداوند جل و علی شانه خوش نیست و این عاقبتی دارد که خالی از عقوبت نمی باشد.

47- در سوره ای نمبر 13 الرعد آیه 25 خداوند فرموده است: و آنانکه می شکنند عهد الهی را بعد از عقد پیمان و قطع میکنند آنچه فرموده است خداپیوند به آن و فساد میکنند در زمین؛ ایشان راست لعنت و ایشانراستسختی آن سرای (شاه ولی الله دهلوی صفحه 303، پیام نور، صفحه 42 جزء 13 جلد پنجم و تفسیر کابلی صفحه 324 جلد سوم).

در این آیه کریمه به آنهاییکه عهد پیمان تعهد خود را با خدای متعال می شکنند یعنی آنچه به ایشان امر شده بود که انجام دهند نا فرمانی نمودند و به فساد کاری خود در زمین دوام دادند دو سزا برای آنها تعیین شد یکی اینکه لعنت شدند و دوم اینکه در دنیا شهر و قبیله و خانه و مسکن بد را نصیب شان ساخت.

باز هم در این جا به اعجاز قرآن کریم متوجه شده آیه را به اساس تفکر و تعقل خود روی رویداد های سال 2024 تعبیر میکنم طوری که: کشور اسرائیل به عقد پیمان های که با ملل جهان در حقیقت با همه مخلوق الهی بسته اند نا فرمان بوده قوانین بین المللی را زیر پا گذاشته به فساد تاریخی روی زمین که قتل اضافه از 42000 بیگناه فلسطینی بشمول 20000 طفل و خانم و اضافه از یکصد هزار نفر زخمی، معیوب و ویرانی کامل غزه دوام داده میروند هم از طرف ملل جهان و محکمه بین المللیمفسد و ملعون شمرده شده اند. وهم در شهر و قبیله و خانه و جای خود با جنجال های بد اقتصادی، سیاسی روبرو بوده بعضی از دوستانش دیگر با او همراهی ندارند. حمله بر لبنان و پایتخت آن و کشتار ها توجه جدی به این ظلم و انسان کشی را چندین بار بالا برده است.

ویبهمیشرا با Vibhu Mishra از UN News که به روز نوزدهم جولای 2024 نشر یافته می نویسد:
"محکمه بین المللی عدالت خواهی یا ICJ ملل متحد به روز جمعه (14 جولای) اعلان نمود که موجودیت دوامدار اسرائیل در قلمرو یا Territory اشغال شده ایفاسطین "غیر قانونی" میباشد. وی دوام داده نوشته است که اعلامیه شامل تقاضا از دول جهان است تا در برابر مسؤولیتی که دارند این حالت غیر قانونی را از قانونی تفکیک نمایند". بتاریخ 30 جولای 2024 متخصصین شعبه حقوق بشر ملل متحد اعلامیه ICJ را یک مرحله تاریخی برای مردم فلسطین و قانون بین المللی خوانده متن ذیل را نشر نمودند: " در حالیکه شورای امنیت ملل متحد و مجمع عمومیستراتژی پایان یافتن سریع اشغال غیر قانونی را مد نظر دارد، از دول جهان میخواهد تا فوراً همه روابط دیپلماتی، سیاسی، و اقتصادی بشمول تجارت، سرمایه گذاری، پول تقاعد، فعالیت های اکادمی و خیریه خود را با اسرائیل قطع نمایند" که از طرف وزارت خارجه اسرائیل به آن "از ریشه غلط" و "آشکار یک طرفه" خوانده شد.

فساد (32,33) یا corruption:

لغت نامه دهخدا به فساد تباه شدن، به ستم گرفتن مال کسی، تباهی، گزند و زیان بیان شده و فرهنگ فارسی معین به فساد شرارت و بد کاری معنی داده است (دهخدا صفحه 17150). برای تعریف فساد گفته شده که: "فساد یک نوع خلاف کاری است که یک فرد مسؤول و با اقتدار اغلب برای بدست آوردن منافع شخصی اش به انجام می رساند". واژه ای فساد یا corruption برای اولین بار توسط ارسطو و بعد سسیپرو (Marcus Tullius Cicero) که بین 106 تا 43 قبل از میلاد میزیسته یکسیاستمدار، قانون دان، فیلسوف، قونسول سنای روم بود که با تصمیم خود پنج شورش گر را که میخواستند حکومت را از بین ببرند بدون محاکمه در Catiline به قتل رسانید. این عمل او که منتج به تاسیس امپراطوری روم گردید به تبعیدش نیز انجامید؛ ویکیبیدیا استعمال شده است.

فساد، یک نوع تقلب یا یک جرم جنایی است که یک فرد یا مؤسسه میخواهد از موقف اقتدار رسمی خود جهت کسب مفاد هنگفت شخصی استفاده نماید؛ این مفاد به شکل رشوه ستانی، بخشش، نفوذ و اختلاس ذکر شده است. عمل فساد، اکثراً از طرف دزد سالاری یا Kleptocracy، حکومت تحت نفوذ ثروتمندان و منتفذان یا Oligarchy، کشور تولید کننده ای مواد مخدره یا Narco-state، و حکومت های مافیایی اجرا میشود. فساد، به اساس سروی که توسط Dimant و همکارانش در جنوری 2017 انجام یافت و در جرنال Economic Survey نشر شد (<https://doi.org/10.1111/joes.12198>) اسباب و تاثیرات فساد را چنین راپور داده اند:

- حرص برای پولدار شدن
- انحصار یا monopolize سیاسی و درجه های بلند در مارکیت های تجارتي

- دموکراسی ضعیف، عدم علاقمندی مردم در سیاست و عدم شفافیت سیاسی
- بوروکراسی به سویه های بلند و تشکیلات ناقص اداری
- عدم فعالیت آزاد اقتصادی
- موجودیت اقوام مختلف و طرفداری یا استثنائات زیاد به افراد یک قوم (مانند همکاری امریکاو دیگران با تروریست ها و پایمال حقوق اقلیت ها)
- عدم مساوات جنسی یا مرد سالاری
- غربت، فقر و بیچارگی
- عدم ثبات سیاسی
- برای داشتن ملکیت، حقوق نا متجانس (مثلاً در روز 26 می 2024 "مؤسسه غیر انتفاعی (NGO) اسرائیل برای صلح راپور داد که: محکمه ای عالی آن سرزمین عریضه ای یک فامیل شرق بیت المقدس (یروشلم) را که به تخلیه یا evacuation خانه ای مسکونی شان تهدید شده بودند رد نموده امر داده است که باید این فلسطینی باشند ای شهر سیلوان خانه خود را به یک فامیل یهود بسپارد؛ فامیل فلسطینی ادعا کرده است که قاضی به آنها گوش نداده است و NGO تبصره نموده است که: این یک حرکت سیاسی تحت پوشش قانون است. این راپور در یروشلم پوسست هم نشر شده است).
- سرایت فساد از همسایه های مفسد (مثل از پاکستان و ایران به افغانستان).
- سویه ای پایان سواد و تعلیم و تربیه یا education
- عدم موجودیت تعهد به جامعه یا کشور
- داشتن فامیل های که تقاضای مصارف افراطی دارند
- میسر نبودن کار
- عدم موجودیت پالیسی های ضد فساد.

فساد(34) در افغانستان:

گفته اند که: فساد یکه از سال ها به این طرف در افغانستان عمومیت داشته برای جوامع این کشور باستان مشکلات عدیده خلق نموده در حال رشد و دوام است که الحق چنین است!

شاخص دریافت فساد⁽³⁵⁾ یا Corruption Perception Index (CPI) در سال 2023 که از طرف Transparency International نشر شده مینگارد:

افغانستان جای 162 در میان 180 کشور های جهان در فساد دارد (نمره 0 پر از فساد و نمره 100 نبود فساد). افغانستان در سال 2023 نمره فساد 20 در جهان داشت. بهترین کشور جهان که عاری از فساد میباشد نمره اش 90 نگاشته شده که با نمره ای درجه فساد افغانستان تفاوت زیاد نشان داده شده نمره ای متوسط برای فساد را 43 نگاشته اند. درین شاخص فسادبند ترین شماره 11 بود که در جهان درجه 180 داشت.

در کشور های منطقوی Asia Pacific خوبترین شماره 85 و خراب 17 بود؛ درین منطقه تنها کوریای شمالی نمره ای فساد کمتر از افغانستان داشت یعنی افغانستان در منطقه خود در قطار فساد به درجه ای دوم قرار گرفته بود. ضمناً درجه فساد سیستم طالبی در سال 2022 در جهان 150 دریافت گردید که پایانتز از نمره 174 در سال 2021 بود؛ یعنی فساد در افغانستان 24 درجه کمتر شده بود. (ممکن نمره فساد در رژیم طالبی در سال 2024 متفاوت بوده به طرف 180

نزدیکتر خواهد بود). انواع معمول فساد در افغانستان قرار ذیل بیان شده است:

- رشوه ستانی خورد و ریزه مثل بخشش برای لطف خاص.
- خرید وظیفه به اساس رشوه نه استعداد و اهلیت ، و هم بوسیله رشوه اخذ جوایز در پولیس و سیستم عدلی قضایی.
- وظایف و مشاغل مهم را به خویش و قوم دادن یا nepotism و حمایت از حامیان یا clientelism و تماس های شبکوی یا حزبی.
- برخورد ویژه با دادن رشوه برای اجرای سریع اسناد تجاری یا دست یابی به زمین های دولتی.
- فساد بزرگ در سیاسیون عالی رتبه و نخبه که زیاد دیده شده است.
- با رشوه تقرر به قوای نظامی و پولیس⁽³⁶⁾

م- اسلام در باره ای رشوه در محیط زیست:

48- در سوره ای نمبر 2 البقره آیه 188 خداوند فرموده است: و نخورید مال های یک دیگر تانرا بین خود تان به باطل و مرسائید آنرا بسوی حاکمان تا بخورید یک حصه از اموال مردم را به ستم (ناحق) قصداً (شاه ولی الله دهلوی صفحه 36، پیام نور، صفحه 92 جزء دوم جلد اول و تفسیر کابلی صفحه 158 جلد اول).

درین آیه کریمه بوضاحت جمله "مرسائید آنرا بسوی حاکمان" از رشوه دادن اشاره دارد و هم مینگارد که شما رشوه میدهید تا یک قسمت مال مردم را یا حق مردم را با ستمکاری یا ظلم تصاحب شوید که گناه واضح است. با وجود این آیه که مسؤولیت بدوش رشوه دهنده تکیه میدهد باز هم مردم آنرا نادیده گرفته در سیستم های بی عدالتی برای اجرای سریع کار شان به این گناه توصل میورزند. و هم چنین تعبیر شده میتواند که اگر مردم رشوه ندهند و حق خود را با خصایل تمدنی تقاضا کنند رشوه ستانی حکام تقلیل میآید.

ن- اسلام در باره ای شراب و قمار محیط زیست:

49- در سوره ای نمبر 2 البقره آیه 219 خداوند فرموده است: سوال میکنند از تو از حکم شراب و قمار؛ بگو در هر دو گناه بزرگ است، و منافی (از نظر مادی) برای مردم دارد و گناه آن دو بزرگتر است از سود آنها؛ و سوال میکنند از تو چه چیز را خرچ کنند، بگو آنچه را زاید از حاجت باشد؛ این چنین بیان میکند خداوند برای شما احکام، تا شما باشد که فکر کنید (شاه ولی الله دهلوی صفحه 42، پیام نور، صفحه 107 جزء دوم جلد اول و تفسیر کابلی صفحه 190 جلد اول).

در این آیه کریمه دو موضوع بیان شده است: گناه بزرگ هم در شراب و هم در قمار وجود دارد؛ در حالیکه با خود یک اندازه منفعت صحی و مادی نیز دارد ولی ان دو گناه بزرگتر از منفعت شراب و قمار است. موضوع دیگری که پرسیده شده بود این بود که از مال خود به دیگران چقدر نفقه کنیم که برای شان جواب داده شد: بعد از اینکه احتیاجات مشروع شما و فامیل هایتان بر آورده شد به دیگران نفقه دهید.

امروز در همه نقاط جهان به جز عصر طالبان در افغانستان موضوع شراب و قمار عمومیت پیدا کرده شفیق یونس⁽¹⁾ از صفحه 149 تا 158 از مضرات شراب و قمار معلومات مفصل بیان داشته است. آنچه طور خلاصه باید تذکر داد اینست که: شراب و قمار هر دو عادت‌های بوده باری که شروع شد دوام می‌آید و مردم معتاد میشوند. شراب که مقصد از الکهول است با اعلانات جاذب و بوظل‌های رنگارنگ در نظر خوش آیند جلوه میکند به تدریج جگر را که عضو بزرگ برای تصفیه و استقلال است متضرر میسازد. معتادین موقعیت اجتماعی و وظایف خود را می‌بازند و در حالت نشه هم خود و هم مردمان بی‌غرض را با تصادماتموت‌زخمی و یا به قتل میرسانند.

قمار هم با بردن چند پولی در شروع تا توجه به مفادیکه در حقیقت دامی بیش نیست شروع میشود. باید دانست که کازینوها یا قمارخانه‌ها برای این بنا نشده‌اند که پول ببازند و مردم را غنی سازند و حتی اگر با کسی چانس یاری کند و یک مقدار پول مکرر ببرند دفعتاً سیکوریتی‌ورا از صحنه خارج میسازد. معتادین قمار به قمار "پتولوژیک" یا به حد مرض رسیده دوام آن به فحشاء، دزدی، فریب کاری و در اخیر به خودکشی‌ها انجامیده است. هر دو علاوه ازینکه گناه شمرده شد ضررهای مالی، صحتی و جانی هم دارد.

50- در سوره ای نمره 5 المائده آیات 90 و 91 خداوند فرموده است: ای مومنان، جز این نیست که شراب و قمار و بت‌ها و ازلام (یک نوع تیرهای بخت‌آزمایی) پلیداند و از عمل شیطانند. پس بپرهیزید از آن تا باشد که شما رستگار شوید - جز این نیست که میخواهد شیطان بیاندازد در میان شما دشمنی و خصومت در خوردن (نوشیدن) خمر و (فعل) قمار؛ و باز دارد شما را از یاد خدا و از نماز. پس آیا شما دست بردار هستید؟ (شاه ولی الله دهلوی صفحه 148، پیام نور، صفحه 14 جزء هفتم جلد سوم و تفسیر کابلی صفحه 146 جلد دوم).

در این آیه کریمه باز هم شراب و قمار و عنعنه قمار بازی آن زمان یاد شده است. نکته دلچسپ ذکر "ازلام" که بخت‌آزمایی تعبیر شده گفته میتوانیم کهمانند تکت‌های لاتری و دیگر بخت‌آزمایی‌هاست که امروز رواج دارد. و این‌ها را از عمل شیطان خوانده که دشمنی، کینه و بدبینی را در صورت باخت سبب شده میتواند. لاتری‌ها انواع مختلف دارند در امریکا یک نوع آن دو سه بار به اضافه از یک بیلیون‌الر رسیده بود. بنگرید که چندین بیلیون از جیب مردم می‌گشتند تا اضافه از یک بیلیون جایزه دهند. و هم از طریق رسانه‌ها مطلع شده ایم که اکثر برنده‌گان چنین جوایز چون دفعتاً ملیونر میشوند با مصارف بیحد به مشکلات تادیهتکس و دیگر موارد مانند تقاضای فامیلی و دوستان مواجه شده چون از عهده آنها برآمده نمیتوانند دست به خودکشی میزنند. از یکی از جامعه‌شناسان امریکا شنیدم که گفت: "لاتری برای مردمانی غریب که تکس یا مالیه نمیدهند خلق شد تا ازین طریق پول را از جیب شان رضاکارانه خارج سازند". چقدر زیبا آیه ختم شد: آیا با این همه شیطنت هنوز هم به قمار زدن و شراب خوری دوام میدهید؟

51- در سوره ای نمبر 4 النساء آیه 43 خداوند فرموده است: ای مومنان، نزدیک نشوید به نماز در حالی که شما مست (نشه) باشید، تا آنکه بدانید بزبان چه می‌گویید... (شاه ولی الله دهلوی صفحه 103، پیام نور، صفحه 79 جزء پنجم جلد دوم و تفسیر کابلی صفحه 503 جلد اول).

از این آیه کریمه چنین بر میآید که در زمان پیامبر و نزول آیات قرآنی مردم نه تنها شراب مینوشیدند بلکه نشه به اجرای نماز می پرداختند. و هم بدون مجازات برای این نوع مومنان مشوره داده شد که از این عمل اجتناب ورزند تا که دوباره بر سر حال بیایند.

"علاوه از مشروبات الکهولی مواد مخدره مانند چرس، مورفین، هیروئین، کوکئین، مرکبات امفیتامینی مثل ستازی و دیگران آفت جهانی اعتیاد را سبب شده که با تاسف روز افزون است".

"در انگلستان تا سال 2015 تعداد معتادین قمار بیش از 350000، در اطریش بالغ بر 200000، در آلمان 80000 تا 150000 (نظر به شهر)، در سوئیس در حدود 100000 نفر تخمین شده و روزانه 250000 تا 400000 نفر قمار می زنند و 90% مردها اند" (شفیق یونس صفحه 152).

مشکل عادت به مواد مخدره در افغانستان زیاد است. ملل متحد افغانستان را به حیث بزرگترین تولید کننده ای قوی ترین و فوق العاده عادت تولید کننده ای مخدره ای بنام میتامفیتامینیا Methamphetamine که سیستم اعصاب مرکزی را متضرر میسازد و اکثراً به خارج فرستاده میشود، شناخته است. در افغانستان چهار میلیون نفر که 10% نفوس وطن را میسازند ادویه مخدره را استعمال میکردند. قرار راپور ماه جون 2023 نظر به حالت بحرانی که بعد از طالب ها در کشور رخ داد متخصصین تداوی و rehabilitation (نوسازی، توانبخشی- آیفوندکشنری) کشور را ترک نموده و مامورین خود را بدون معاش و ترینینگ گذاشته اند⁽³⁷⁾ یعنی کمک به این گروهی که شدیداً ضرورت دارند دیگر میسر نیست.

بر رسی یا survey ملی استعمال مواد مخدره در افغانستان سال 2015 اعلان کرده بود که 11.1% مردم (12.8% کاهل و 9.2% اطفال) اقلأً به یک نوع از مخدرات و یا کلاس آن تست شان مثبت بود. این نتیجه مثبت در مردان بلند تر بود (16.1% به مقایسه 9.5% زنها) و آنهای که حیات روستایی یا rural داشتند زیاد تر (13.0% به مقایسه 5.3%) مثبت از کسانی بود که در شهر می زیستند⁽³⁸⁾.

به این صورت، انواع مختلف قمار و استعمال مواد مخدر و مسگردر محیط زیست عامل عمده ای خرابی صحت عامه و تباهی زندگی معتادین مترافق با نقصان مالی و جانیدر جهان و افغانستان میباشد.

52- در سوره ای نمبر 4 النساء آیه 29 خداوند فرموده است: ای مومنان، نخورید اموال خویش را در بین خود به باطل، مگر اینکه باشد تجارت به خوشنودی یکدگر شما؛ و نکشید خودتان را هر آئینه خداوند هست بشما مهربان (شاه ولی الله دهلوی صفحه 100، پیام نور، صفحه 72 جزء پنجم جلد دوم و تفسیر کابلی صفحه 488 جلد اول).

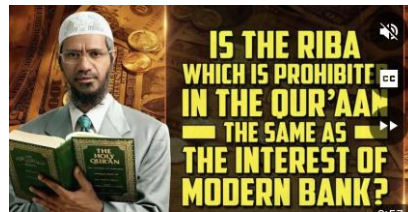
این آیه کریمه به سود خوردن اشاره دارد و اما در صورتیکه مفاد یا سود از طریق داد و ستد تجارتی بدست آید مجاز شمرده شده است و هم امر میفرماید که، از خودکشی اجتناب کنید.

س- اسلام در باره ای سود یا ربا در محیط زیست:

53- در سوره ای نمبر 3 آل عمران آیه 130 خداوند فرموده است: ای مومنان، نخورید سود (الربوا)؛ دو چندان تو بر تو؛ و بترسید از خدا شاید شما رستگار شوید (شاه ولی الله دهلوی صفحه 81، پیام نور، صفحه، 25 جزء چهارم جلد دوم و تفسیر کابلی صفحه 383 جلد اول).

درین آیه کریمه باز هم امر شده که سود مضاف نگیرید: یعنی از صد دالریکه پنج دالر سود میگیرید باز سود نگیرید و گفته شده که: قرآن تنها به مفاد زیاد مخالفت دارد؛ (صفحه 160 شفیقینوس، Kechride، 1984). در سیستم بانکی به این سود مرکب⁽³⁹⁾ یا Compound interest یا سود بر سود نام داده اند.

همه علمای اسلام از داکتر یوسف قرضائی تا داکتر ذکی تابک و آیت الله خمینی در باره اینکه چرا ربا یا سود خوری حرام است جواب های تهیه نموده اند که بر اساس آیات قرآن کریم بوده است. داکتر یوسف قرضائی یک بحث مفصل در باره سوالات ربا داشت که با تاسف از گوگل مفقود شده است. درین بحث در حالیکه ربا را حرام خوانده در اخیر از گفتارش چنین بر میآید که: "گر ضرورت بود روا باشد". داکتر ذاکر نایک (ویدیو) داکتر قرضائی⁽⁴⁰⁾ هر دو دلیل حرام بودن ربا خوری را "ثروتمند را ثروتمند تر و فقرا را فقیر تر میسازد نگاشته اند... و بدینصورتفاصله اقتصادی میان طبقات جامعه روز به روز بیشتر میگردد و آتش کینه و نزاع و دشمنی افروخته میشود". بناء، حرکت به صوب بانک های اسلامی که یکی آن در لندن بریتانیا است جریان دارد و هم مؤسسات غیر بانکی چون guidance Residential میکوشند تا مسلمانانی که خانه میخرند از بانک با سود قرض نگرفته⁽⁴¹⁾ بلکه مطابق با شرایط اسلامی از آنها قرض بگیرند.

جواب Dr. Zakir Naik به سوال ربا، از یوتیوب به روز 6/8/2024 گرفته شد

54- در سوره ای نمبر 2 البقره آیات 275 و 276 خداوند فرموده است: کسانی که سود میخورند، بر نمی خیزند در قیامت مگر بر میخیزند مانند کسی که دیوانه ساخت او را شیطان به سبب آسیب رسانیدن، این به سبب آن است که سود خواران گفتند: سوداگری (داد و ستد تجارتي) مانند سود گرفتن است؛ و حال آنکه حلال کرده خداوند سوداگری را و حرام ساخته سود را؛ پس کسی که آمد به وی پند از جانب پروردگارش، پس بازماند از این کار؛ پس اوراست آنچه گذشت؛ و کار او مفوض است با خدا و کسی که برگشت به سود خواری، پس آنان یاران آتش اند، ایشان در آن جاودانه اند - نابود می سازد خداوند برکت ربا را زدوده و افزایش می دهد برکت صدقات را؛ و خداوند دوست ندارد هر نا سپاس گنه کار را (شاه ولی الله دهلوی صفحه 56، پیام نور، صفحه 143 جزء سوم جلد اول و تفسیر کابلی صفحه 252 جلد اول).

درین آیه ای کریمه سود خواران مخاطب قرار گرفته برایشان بیان شده است: در روز رستاخیر مانند کسانی برمیخیزند که حواس خود را از دست داده باشد زیرا او به این مشتری خود آسیب رسانیده است. و اینکه سود خواران میگویند: کسب سود خوری و فایده گرفتن شان مانند داد و ستد تجارته است تفکر غلط دارند زیرا خداوند سوداگری یا تجارت را حلال ساخته و سود گرفتن را حرام. به دوام بیشتر توضیح شده است: خداوند برکت سود خوری را نابود میسازد و برکت را با دادن صدقات افزایش میدهد. در اخیر آیه، الله تعالی فرموده است که خداوند ناسپاسی های گناهکار را دوست ندارد که باید درباره تاثیرات آن اندیشه ای عمیق داشت.

55- در سوره ای نمبر 278 و 279 خداوند فرموده است: ای مومنان، بترسید از خدا؛ و ترک کنید (درخواست نکنید) آنچه باقی مانده از سود؛ اگر هستی از اهل ایمان - پس اگر انجام ندادید (به گرفتن سود) پس آماده باشید به جنگی از (سوی) خدا و رسولش و اگر توبه کردید پس برای شماست اصل مال های تان (اصل سرمایه) نه شما ظلم کنید و نه بر شما ستم کرده شود (شاه ولی الله دهلوی صفحه 57، پیام نور، صفحه 144 جزء سوم جلد اول و تفسیر کابلی صفحه 255 جلد اول).

در این آیه کریمه هدایت داده شده تا حال از سودیکه گرفته اید اکتفا نموده متباقی سود را به سود دهنده ببخشید. بدینصورت، از ظلمی که کرده اید پایان میدهید و از سود خوری خود توبه کنید تا اصل سرمایه سود دهنده باقی بماند و بر ایشان ظلم رخ ندهد. ولی اگر به این کار سود خوری خود دوام دهید منتظر جنگ با خدا و رسولش باشید که این جنگ با خود تباهی دنیوی و اخروی برای سود خوران دارد.

56- در سوره ای نمبر 30 الروم آیه 39 خداوند فرموده است: و آنچه داده باشد از ربا تا بیفزاید در اموال مردم؛ پس وی نمی افزاید نزد خدا، و آنچه داده باشید از صدقه و می خواهید رضای خدا را پس این جماعه، ایشانند (مفاد شانرا) چند برابر (مضاعف) می سازند (شاه ولی الله دهلوی صفحه 491، پیام نور، صفحه 151 جزء 21 جلد هفتم و تفسیر کابلی جلد پنجم صفحه 44 جلد پنجم).

از این آیه کریمه چنین بر میآید که به جواب ادعای سود خواران که ما کمک میکنیم مردم را تا در مفاد و مال شان زیادت صورت گیرد فرموده شده که: برای شان نزد خداوند کدام افزایش صورت نمیگیرد بلکه موقف سود خور میداشته باشند. ولی آن های که زکات و صدقه میدهند در مفاد و مال شان برکت مضاعف نصیب می شوند.

قرار راپور شفیق یونس (صفحه 162) در سال 1965 حقوق دانان اسلامی در مجلس منعقد در دانشگاه الازهر قاهره در کشور مصر گرد هم آمده و موضوع سود را مورد بحث و مناقشه قرار دادند. درین مجلس نمایندگان سی و شش (36) کشور اسلامی حضور داشتند در نتیجه متفقانه اخذ سود را مردود دانستند.

در سال 1991 مفتی اعظم مصر محمد سید تنتناوی برای انور السادات رئیس جمهور مصر فتوا داده بود که سود بانکی ربا نیست. اکثر ممالک اسلامی سود بانکی که توسط حکومت تائید شده باشد ربا نمیدانند. در سال

1997 شیخ نصر فرید وصیل مفتی اعظم دارالمصریه نیز سود بانکی را حلال اعلام کرد. دکتر عبد المنیر النمر وزیر اوقاف مصر نیز گفته بود که سود بانکی ربا نمی باشد. یک تعداد علمای اسلامی که به حکومت وابستگی ندارند سود بانکی را معادل ربا نمی دانند که مشتمل اند بر: محمد عبده، رشید رضا، محمود شلتوت، سید احمد خان، فضل الرحمن و مرحوم دکتر یوسف قرضاوی.

ساینست ها ثابت کردند که خداوند خالق کائنات هست

به روز سه شنبه چهارم ماه جون سال 2024 موسسه Getty images یا تصاویر گیتی⁽⁴²⁾ (یک کمپنی رسانه تصویری بوده یک مجموعه 477 میلیون تصاویر در خزینه دارد. بهروز 14 مارچ 1995 تاسیس شده است) حوالی 25: بعد از ظهر وقت کولورادو در انتریت با 13 تصاویر عالم بالا خبر دلچسپ ذیل را نشر نمود: " کشفیات بزرگ ساینتیفیک طی قرن اخیر باورهای مردان ساینتیفیک یا scientific atheists را چلنج داده پیشنهاد میکند: یونیورس (کائنات) توسط خداوند خلق شده است".

این کشفیات، شامل منشه کائنات، حالات خاص برای زندگی و کشف گداهای دیجیتالی DNA میباشد و همه مدلل به آنست که: دیزاین پیچیده ای کائنات با یک معنی و هدف بوده دیدگاه متیریالیستیک یا مادی گرایی "خود نگاهداری فزیکیبیونیورس را" متناقض می شمارد.

یک روز بعد همین منبع⁽⁴³⁾ اعلان کرد که ممکن ما در مرکز "خلای کیهانی" یا cosmic void که فضای تاریک یا dark space هم نامدارد و محلیست که ممکن بسیار کم و یا هیچ گلاکسی (کهکشان) دیگر در آنجا موجود باشد زندگی داریم. وسعت آن دو (2) بیلیون سال نوری تخمین شده در آن ممکن به جز زمین سیاره ای دیگر وجود نداشته باشد که با قانون فعلی cosmology کیهان شناسی مطابقت ندارد؛ چه رمز نهفتهاست؟؟

Cosmic void از گوگل 6/5/2024 و کشف دو کهکشان قدیمی

به روز پنجشنبه 14 ماه جون 2024 براندن سپیکتور در مایکروسافت انترنیت زیر عنوان Discover و پروگرام Live science راپور داد:

" تلسکوپ جیمز ویب در "ساحه ای فوق العاده عمیق هبل یا Hubble ultra deep field دو کهکشان ها را کشف نموده اند که سه صد (300) میلیون سال بعد از بیگ بنگ تشکیل یافته اند و چون تلسکوپ عمیقتر سفر کند امکان دارد کهکشان های هنوز هم قدیمی تر کشف گردد. این تلسکوپ کشفیات خارق العاده نموده و تحلیلهایی دارد که مو در اندام استوار میسازد.

با تاسف عمیق یک عده عالمان دین به این باور اند که در قرآن کریم مسایل علمی شامل بوده نمیتواند. اینجانب، دلیل آنرا عدم دسترسی به علوم ماورای علوم تفسیر، تعبیر و ترجمه قرآن کریم، مشاوره نکردن با متخصصین و یا نداشتن حوصله برای تحقیق و تدقیق بیشتر، میدانم. بلکه آنچه از زمانه های قدیم مفسرین کرام نظر به ادبیات زمان به تفسیر قرآن پرداخته اند چشم پت پیروی نموده کاپی کرده می روند که البته استثنائات نیز موجود است. از سوی دیگر آنهایی که خود را به افتخار ایتنیست، خدا شناس و ضد دین و مذهب می شمارند نه میخواهند مردم به منابع قرآنی بعضی علومیکه در بالا تذکر یافت آشنا شوند تا مبادا بر تبلیغات شان سکتگی رخ دهد.

مآخذ:

- 1- شفیق یونس، اسلام حامی محیط زیست مخلوقات خداوند (ج) و محافظت روحی، ناشر بامیان، لیموز فرانسه
ISBN:978-2-914245-67-7....2015
- 2- Detection of Pristine Gas Two Billion Years After the Big Bang, Science 2011. Doi: 10. 1126/science, 1213581. PMID:22075722
- 3- Stephen, Tim (11/10/2011). Astronomers Find Clouds of Primordial Gas from early Universe.
- 4- <https://en.wikipedia.org/wiki/Big-Bang>
- 5- The Great Course, Big Bang; Prof. David Christian 48 lectures, 4/30/2024
- 6- <https://www.ncesc.com/geography-pedia/what-are-the-7-layers-of-earth-in-order>
- 7- <https://www.scientificamerican.com/article/earth-is-not-round>
- 8- Steven S. Zumdahl, the editor of Encyclopedia Britanica
- 9- <https://en.wikipedia.org/wiki/Amniotic>
- 10- ابر در دانشنامه آزاد
- 11- <https://en.wikipedia.org/wiki/clouds>
- 12- <https://en.wikipedia.org/wiki/Hail>
- 13- <https://en.wikipedia.org/wiki/cumulative-clouds>
- 14- <https://en.wikipedia.org/wiki/wind>
- 15- <https://www.mentalflass.com/article/646229/what-actually-happen-if-you-drink-seawater>
- 16- <https://www.americanocean.org/facts/cah-you-drink-seawater>
- 17- <https://en.wikiipedia.org/wiki/hunting>
- 18- شکار در دانشنامه آزار
- 19- <https://en.wikipedia.org/wiki/udder>
- 20- <https://en.wikipedia.org/wiki/Honeybees>
- 21- زنبور-عسل <https://en.wikipedia.org/wiki/عسل>
- 22- <https://en.wikipedia.org/wiki/Laying-worker-bee>
- 23- <https://www.honeybeesuite.com/why-is-open-brood-pheromone>
- 24- <https://en.wikipedia.org/wiki/bees-wax>

- <https://en.wikipedia.org/wiki/Bee-sting> -25
- <https://en.wikipedia.org/wiki/pheromone> -26
- https://en.wikipedia.org/wiki/List-of-honey-bee_pheromones -27
- <https://en.wikipedia.org/wiki/Honey> -28
- <https://en.wikipedia.org/wiki/عسل> -29
- <https://bit.ly/BBCYouTubeSub> -30
- <https://msn.com/en-us/foodanddrink/6-types-of-honey-explained> -31
- <https://en.wikipedia.org/wiki/corruption> -32
- <https://en.wikipedia.org/wiki/فساد> -33
- <https://en.wikipedia.org/wiki/corruption-in-afghanistan> -34
- <https://www.transparency.org/en/cpi/2023/index/afg> -35
- <https://www.studentplus.com/articles/1057/4/corruptio-and-graft-in-post-conflict-afghanistan> -36
- <https://news.un.org/en/story/2023/06/1138067> -37
- [https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/PIIS2215-0366\(23\)00390-5-fulltext](https://www.thelancet.com/journals/lanpsy/PIIS2215-0366(23)00390-5-fulltext) -38
- <https://en.wikipedia.com/wiki/compound-interest> -39
- 40- داکتر یوسف قرضاوی، دورنمای جامعہ اسلامی، ترجمہ عبد العزیز سلیمی، ربا، صفحہ 334؛ چاپ دوم، نشر احسان، سال 1385 ش ISBN:964-6873-11-1
- <https://www.nmlsconsumeraccess.org> -41
- <https://www.msn/en-us/technology/scientific-discovery-suggesting-god-created-the-universe> -42
- <ibid/astronomer-say-we-may-live-at-the-center-of-cosmic-video> -43

-